

AGH

**AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA
IM. STANISŁAWA STASZICA W KRAKOWIE**

Chemia organiczna

0 termin: 27.01 w godzinach wykładów (MiBM godz. 15.00 oraz 16.45)

I termin: 03.02 13.00-17.00 sala 100

II termin: 10.02 15.00-19.00 sala 100

III termin: 17.02 15.00-17.00 sala 100 (lub sala nr 54 WO, budynek H-8)

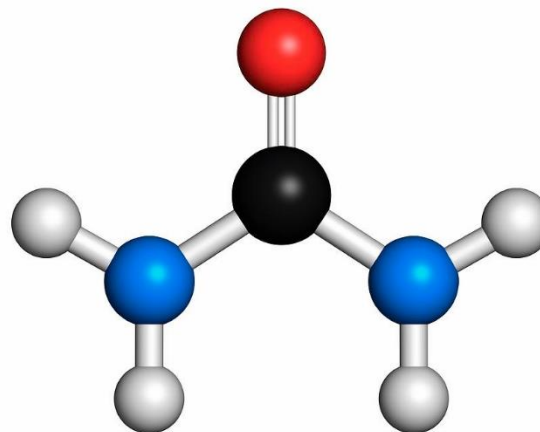
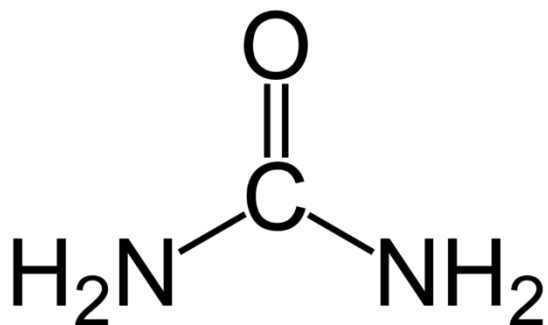
godzina rozpoczęcia	godzina zakończenia	kierunek	egzamin piszą studenci, których nazwiska zaczynają się na literę	osób w grupie
13:00	13:30	APR	od A... do Pa...	67 osób
13:45	14:15	APR	od Pe... do Z...	29 osób
		IME	od A... do Mu...	39 osób
14:30	15:00	IME	od N... do Ż...	24 osób
		MBM rok A	od A... do H...	43 osób
15:15	15:45	MBM rok A	od I... do Maj....	47 osób
		MBM rok B	od Mal... do Pen...	20 osób
16:00	16:30	MBM rok B	od Pi... do Z...	67 osób

Synteza mocznika 1828

Friedrich Wöhler
1800-1882

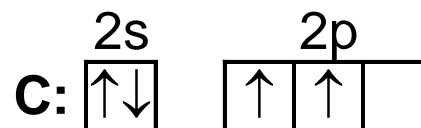
Początek chemii organicznej - synteza mocznika z nieorganicznych substratów, w procesie współcześnie nazywanym syntezą Wöhlera, możliwość powstawania związków organicznych bez udziału tzw. siły życiowej.

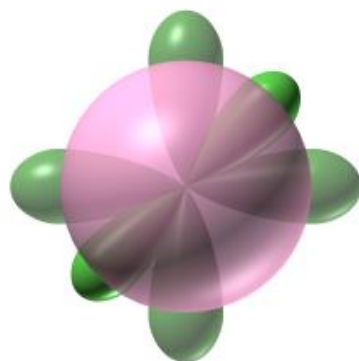
ok. 16 000 000 znanych związków organicznych
100 000 nowych związków syntezowanych każdego roku

Stany atomowe węgla

Stan podstawowy

Stan wzbudzony

$s + 3p$

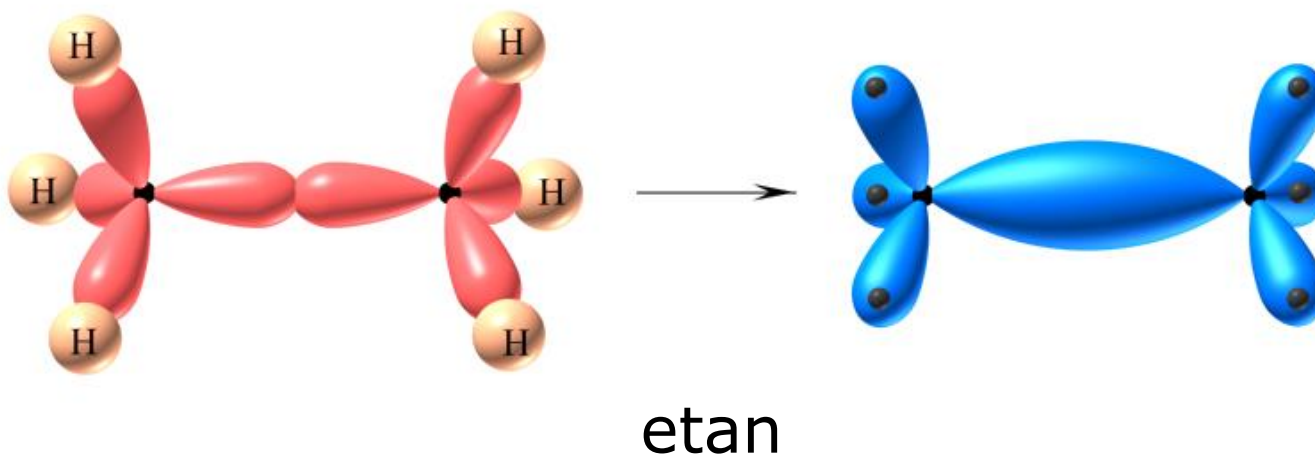
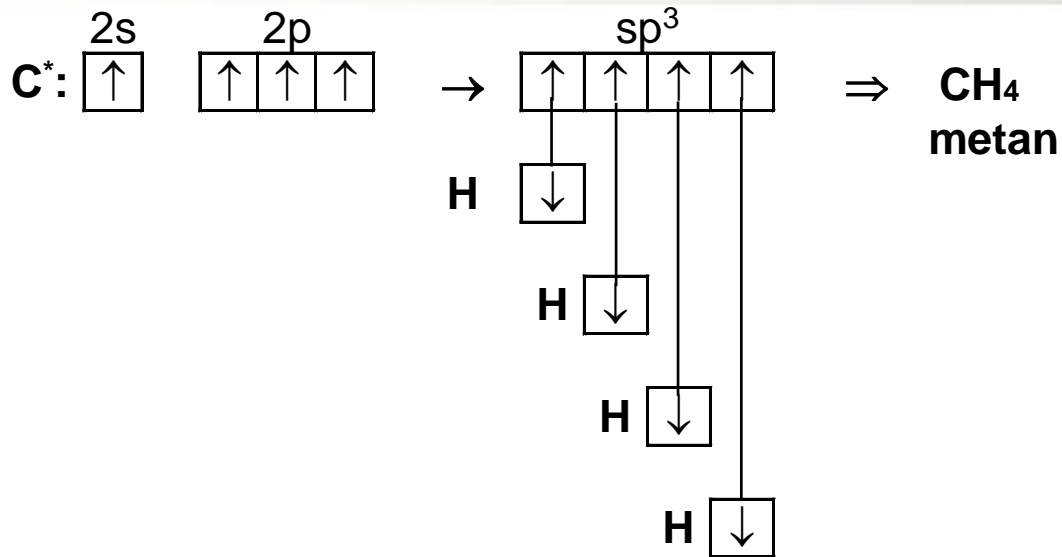
sp^3

Hybrydyzacja sp^3

AGH

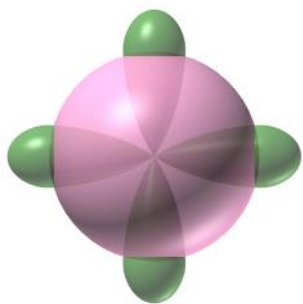
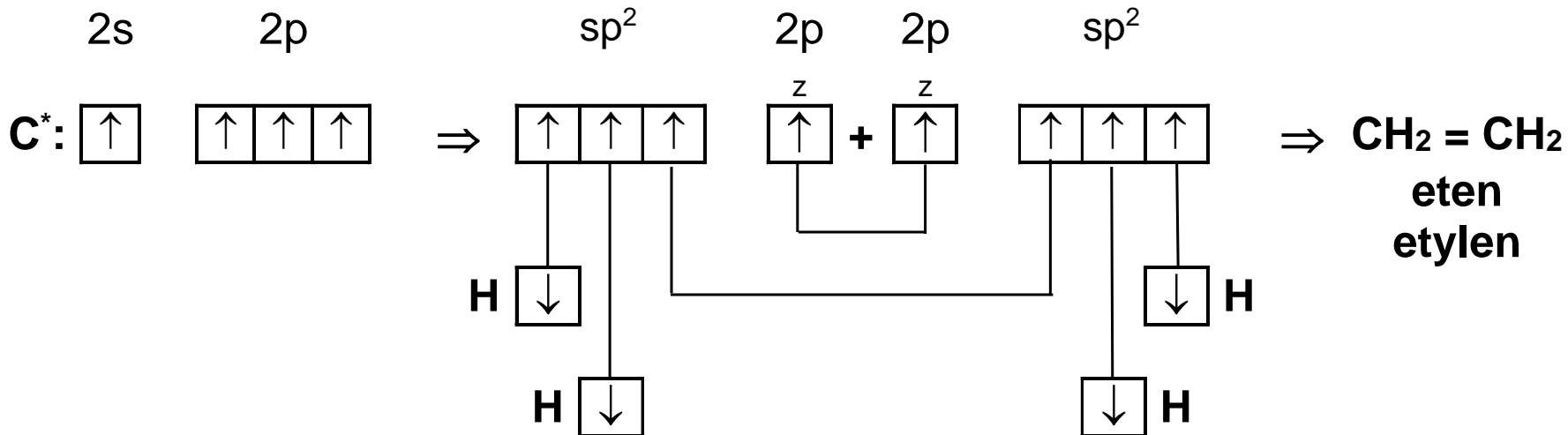
Hybrydyzacja sp^3

AGH

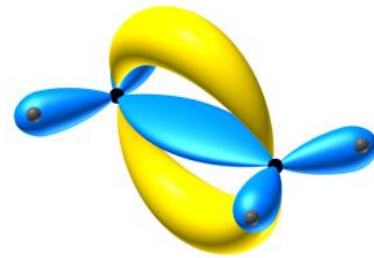
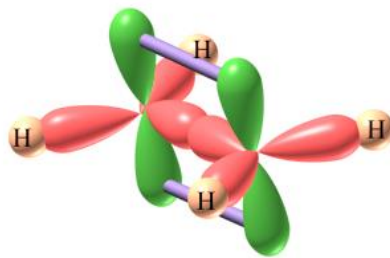
Hybrydyzacja sp^2

$s + 2p$

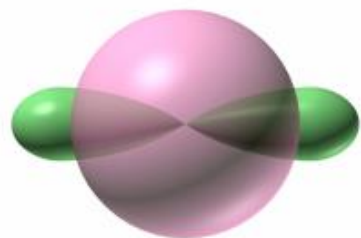
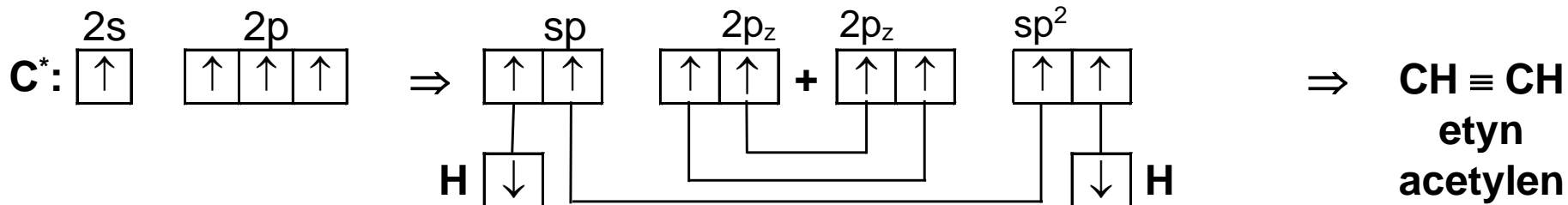

sp^2

eten (etylen)

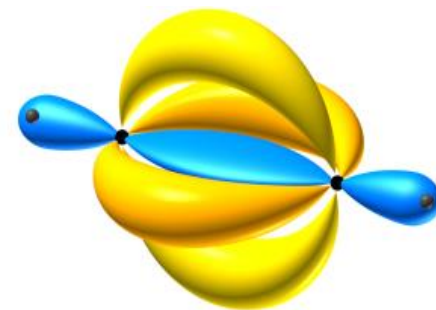
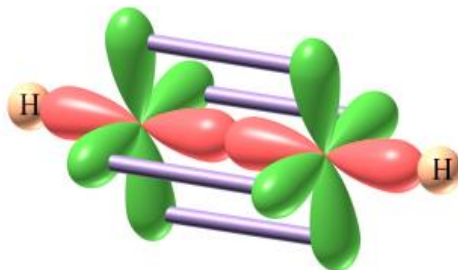
Hybrydyzacja sp

s + p

sp

Energia wiązań

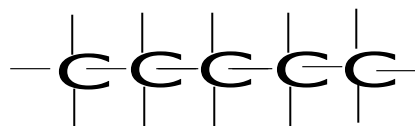
wiązanie	typ	długość	energia		molekuła
C-C	sp ³ -sp ³	1.54 Å	Kcal 88	(KJ) (368)	CH ₃ -CH ₃
C=C	sp ² -sp ² and p - p	1.34 Å	145	(607)	CH ₂ =CH ₂
C≡C	sp - sp	1.21 Å	198	(828)	HC≡CH

wzrost
charakteru „s”

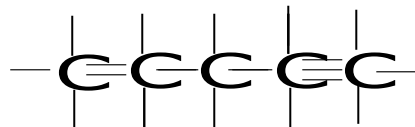
Chemia węgla

Węgiel we wszystkich związkach organicznych jest czterowartościowy

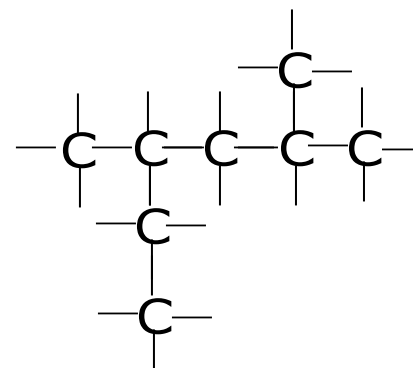
Węgiel może tworzyć łańcuchy otwarte i zamknięte

łańcuch prosty

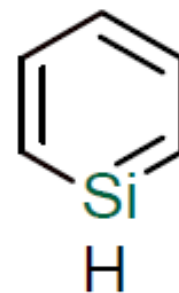
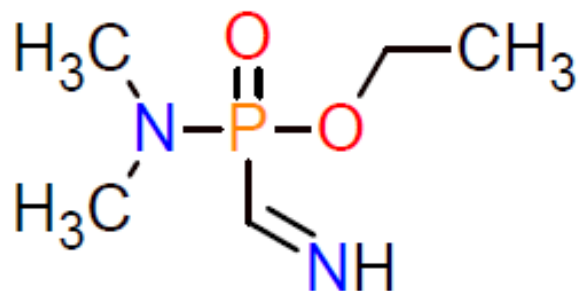
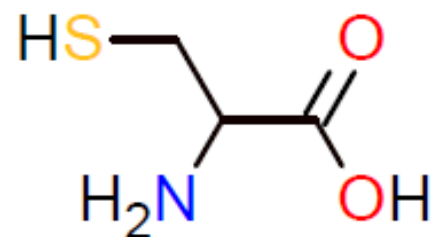
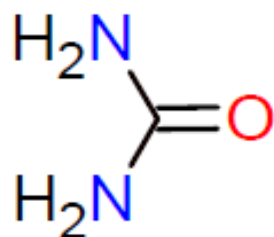

wiązania
wielokrotne

łańcuch rozgałęziony

związki organiczne zawierać mogą atomy innych pierwiastków, takich jak: wodór, **tlen**, **azot**, **fosfor**, **krzem** oraz **siarka**

Węglowodory

Związki zbudowane wyłącznie z węgla i wodoru

węglowodory

alifatyczne

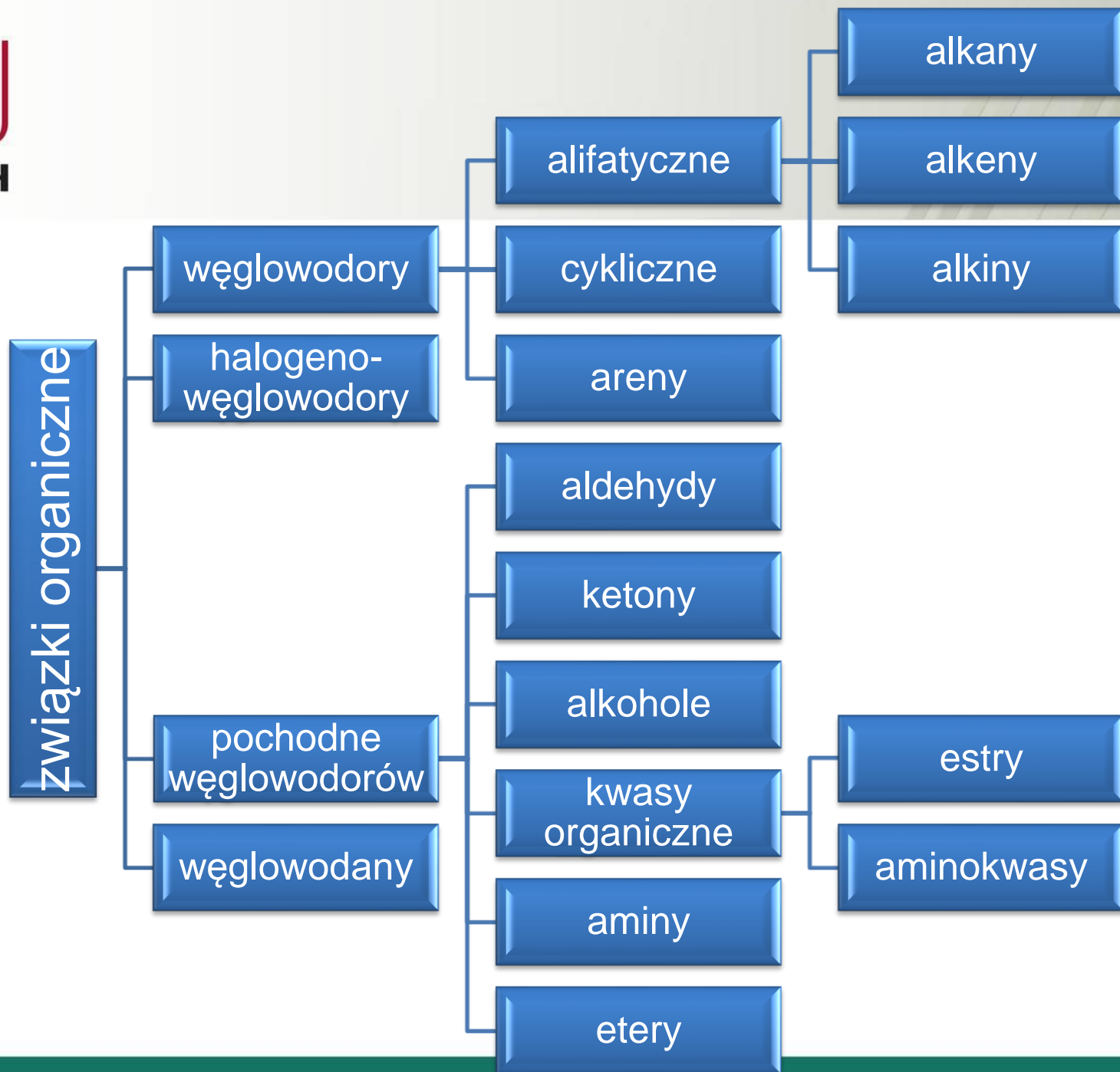
- alkany,
- alkeny,
- alkiny

alicykliczne

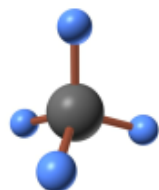
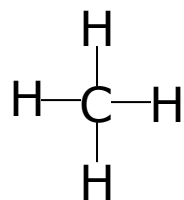
- cykloalkany,
- cykloalkeny,
- cykloalkiny

aromatyczne

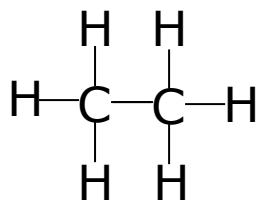
- benzen,
- homologi benzenu,
- pochodne benzenu

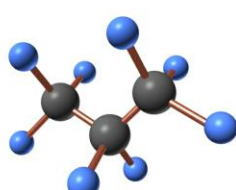
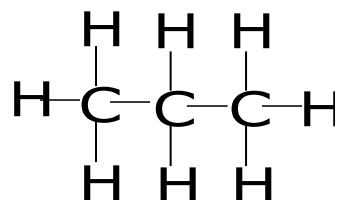
Alkany C_nH_{2n+2}

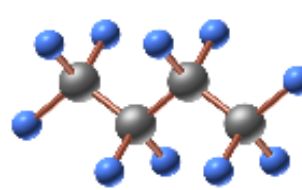
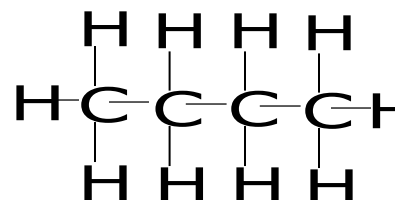
metan

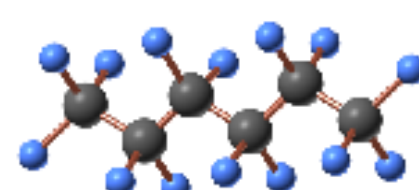
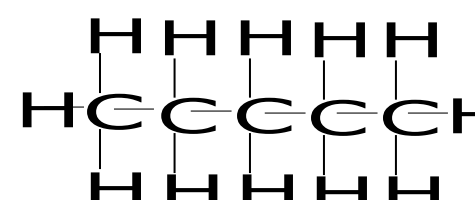
etan

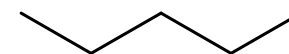
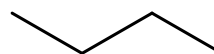
propan

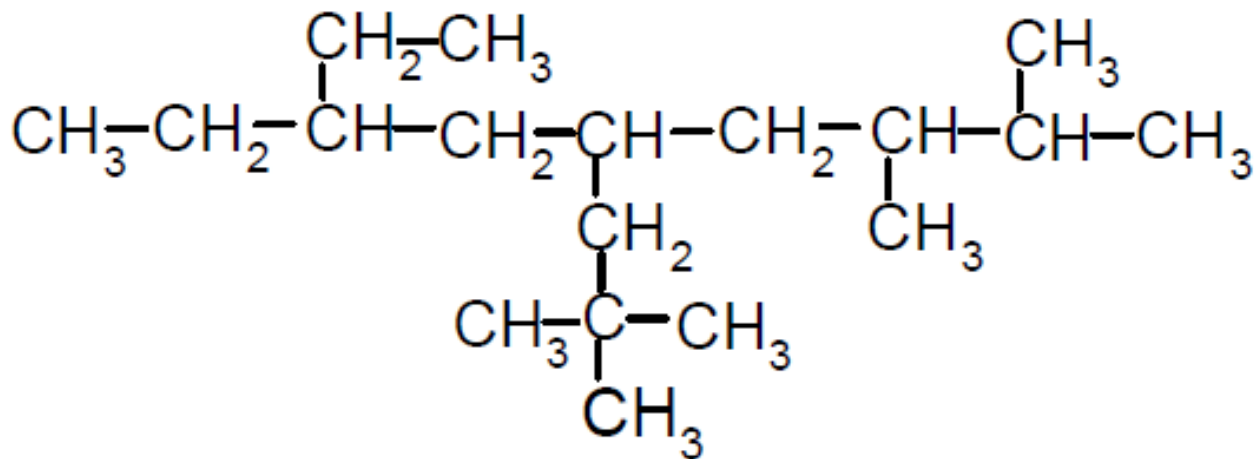
butan

pentan

Nazewnictwo alkanów

- znajdź najdłuższy łańcuch i ponumeruj atomy węgla zaczynając od końca z większą ilością podstawników: 9 węgli \Rightarrow nonan,
- znajdź wszystkie podstawniki i podaj numery atomów węgla, do których są doczepione: 2-metylo, 5-(1,2-dimetylopropylo)
- uszereguj podstawniki w porządku alfabetycznym:

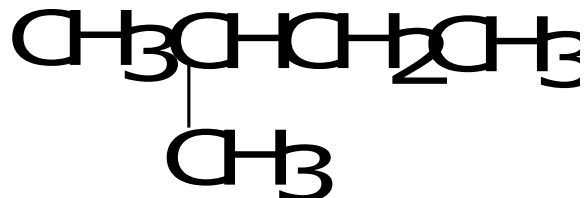
5-(2,2-dimetylopropylo)-7-etylo-2,3-dimetylononan

Izomeria strukturalna

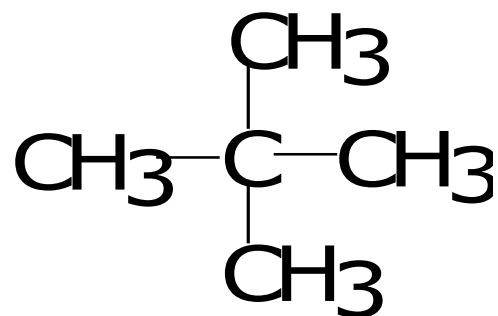
ten sam wzór ogólny, różne struktury

pentan

2-metylobutan

2,2-dimetylopropan

Fizyczne własności alkanów

Destylacja frakcyjna ropy naftowej

Gaz ziemny (C_1-C_4)

Benzyna (C_4-C_{12} - ciecze)
temp. wrzenia ($40-200^\circ\text{C}$)

Ropa naftowa

Nafta ($C_{12}-C_{16}$ - ciecze)
temp. wrzenia ($200 - 250^\circ\text{C}$)

Olej opałowy ($C_{15}-C_{18}$ - ciała stałe)
temp. wrzenia ($250 - 300^\circ\text{C}$)

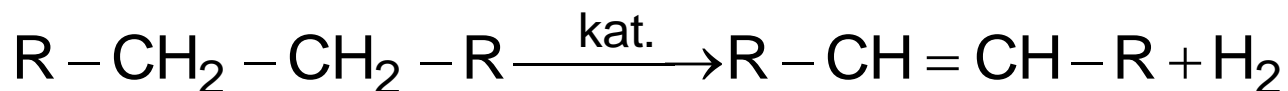

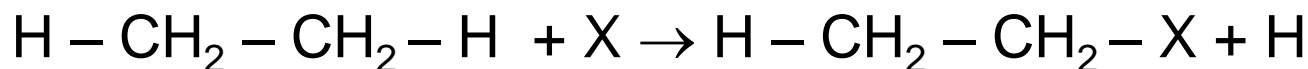
Spalanie

Odwodornienie

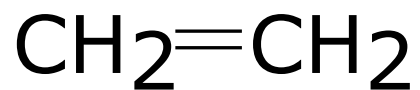
Podstawianie

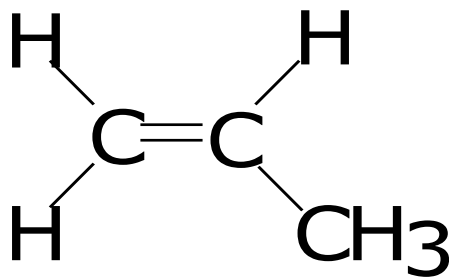
np. halogenowanie

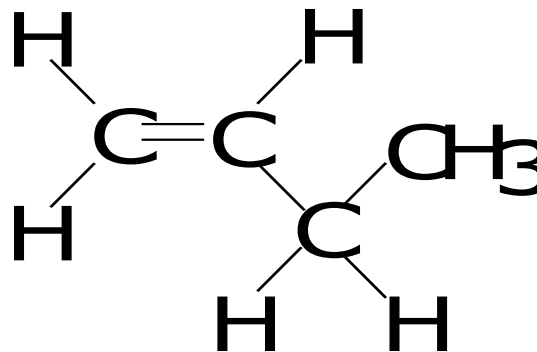
Alkeny C_nH_{2n}

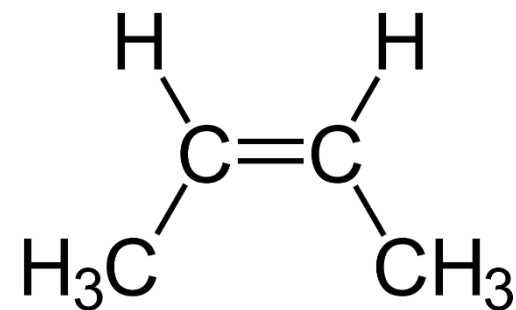
eten
etylen

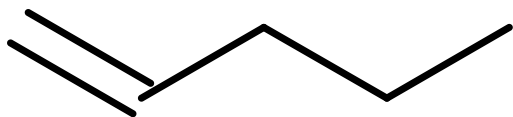
propen

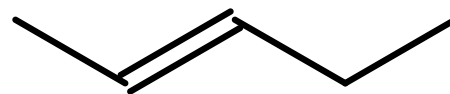
but-1-en

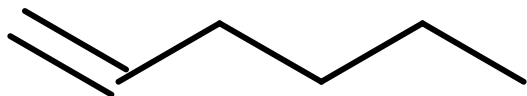
but-2-en

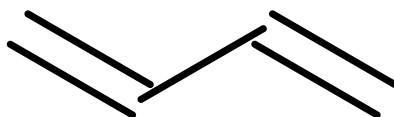
pent-1-en

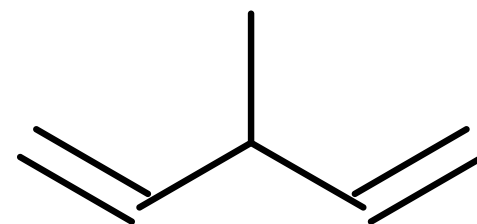
pent-2-en

heks-1-en

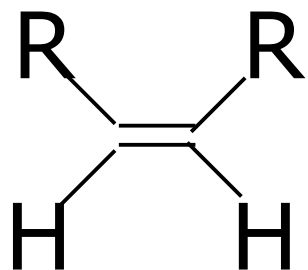
buta-1,3-dien

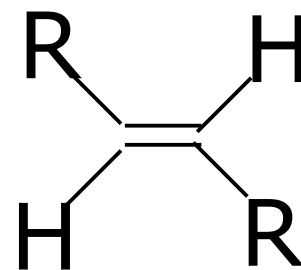
3-metylopenta-1,4-dien

Izomeria geometryczna

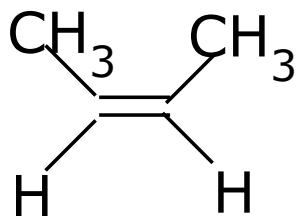
Ten sam wzór – różne własności chemiczne i fizyczne

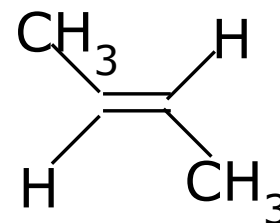
cis -

trans-

cis-(Z)-but-2-en

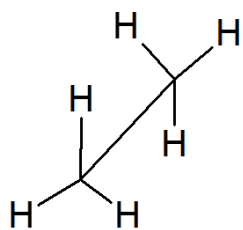
trans-(E)-but-2-en

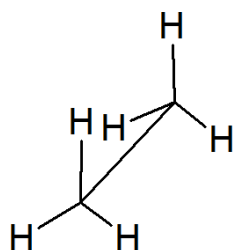
AGH

Izomeria konformacyjna

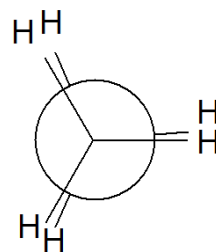
Ten sam wzór – różne własności chemiczne i fizyczne

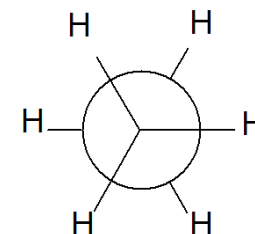
naprzemianległa

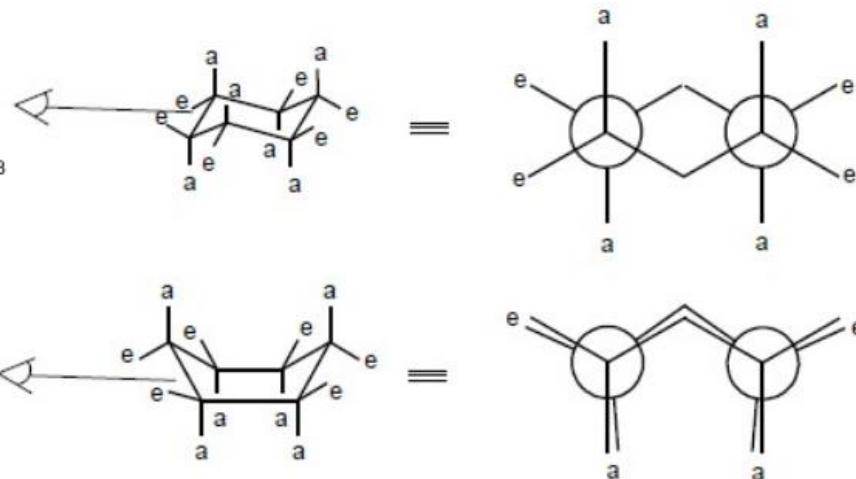
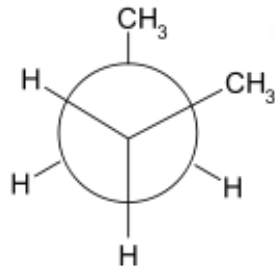
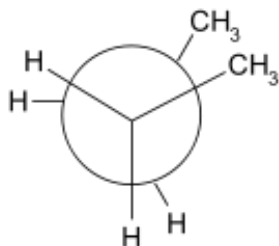
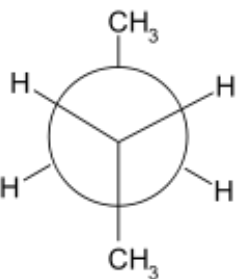
naprzeciwnegła

naprzemianległa

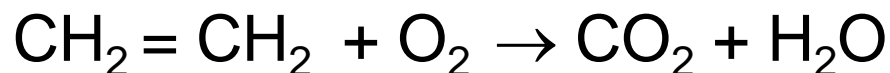

naprzeciwnegła

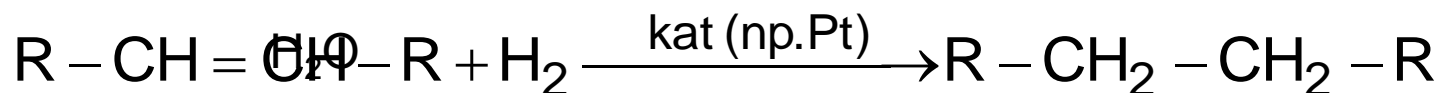

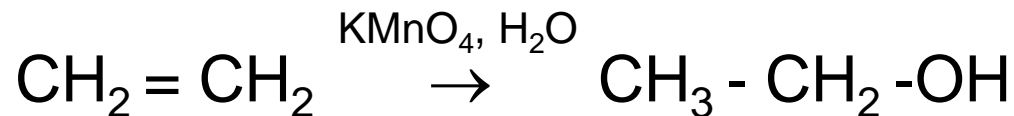
Spalanie

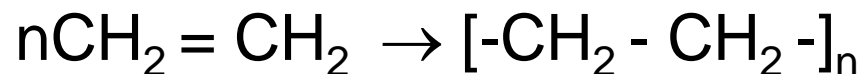
Uwodornienie

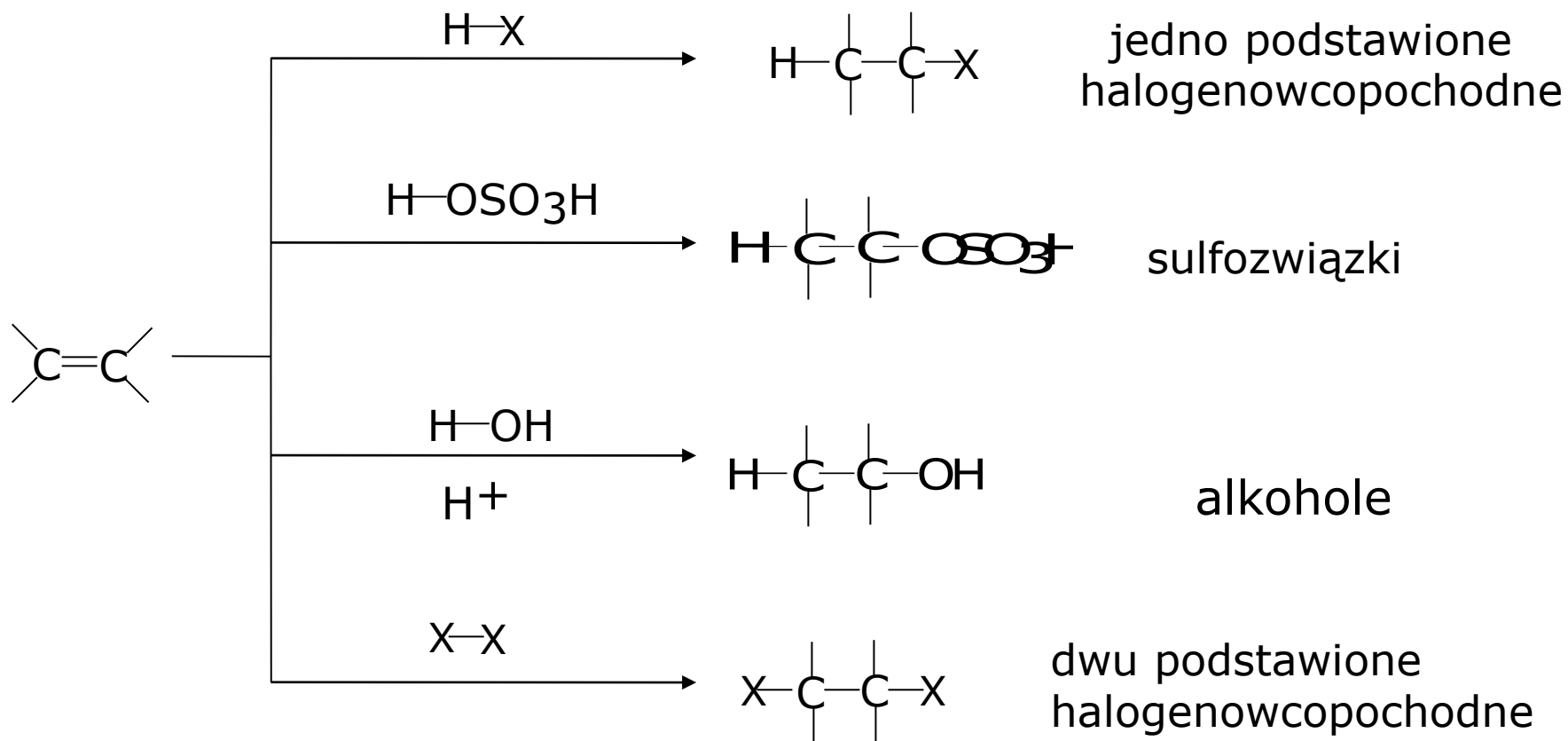

Utlenianie

Polimeryzacja

Alkiny C_nH_{2n-2}

etyn
etin
acetylen

propyn
propin

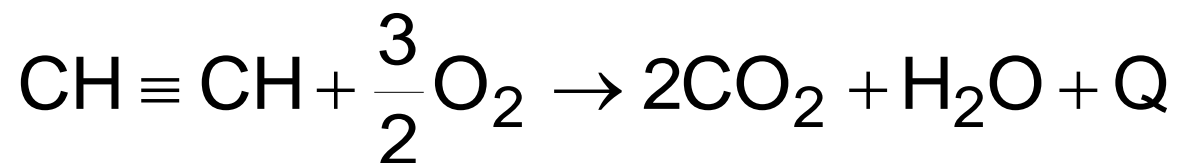
but-1-yn

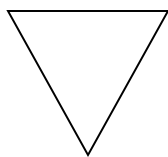
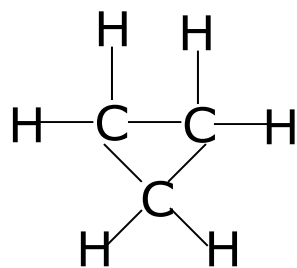
but-2-yn

Spalanie

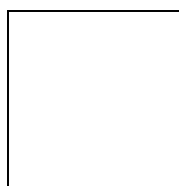
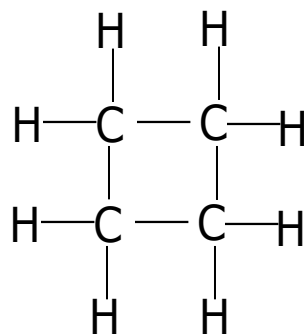
acetylen - gaz spawalniczy

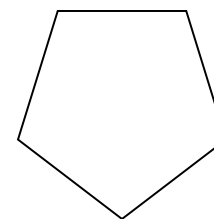
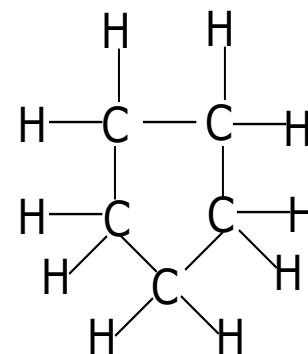
Cykloalkany C_nH_{2n}

cyklopropan

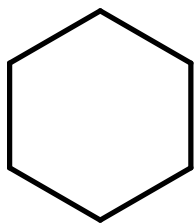
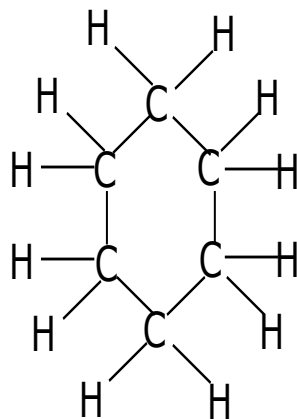
cyklobutan

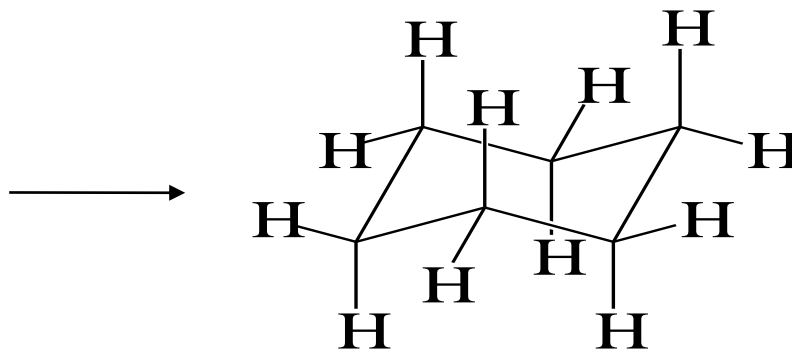
cyklopentan

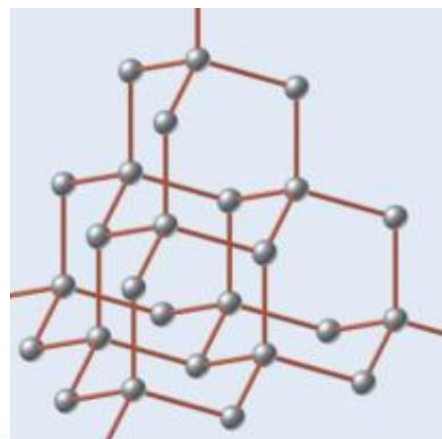
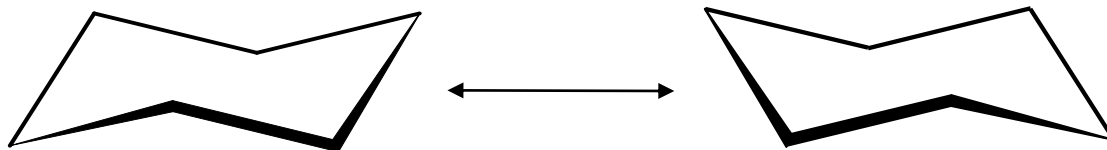
AGH

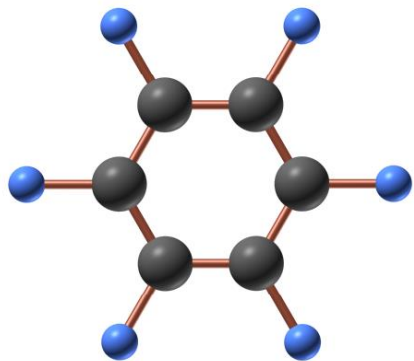
cykloheksan

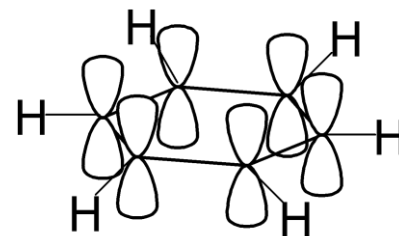
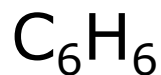
konformacja krzeselkowa

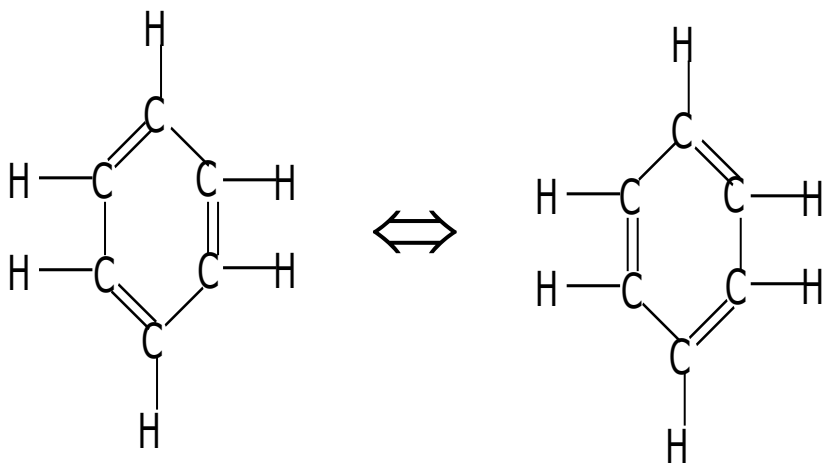
Węglowodory aromatyczne

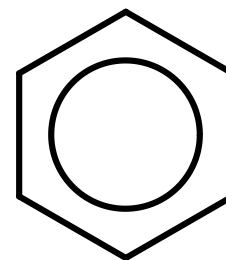
Benzen

6 elektronów z orbitali p
tworzy, chmurę elektronową
⇒ stabilizacja aromatyczna

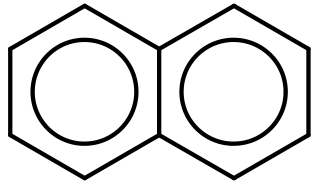

struktury Kekule'go

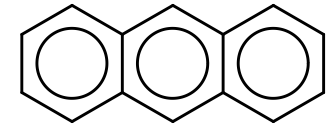
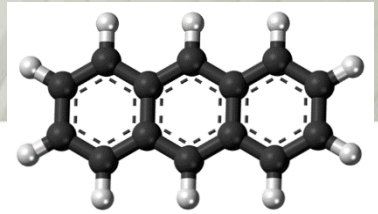
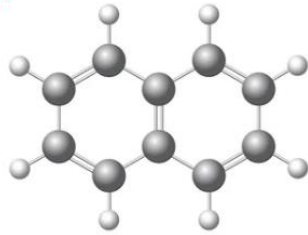

okrąg reprezentuje
6 elektronów krążących
po całej cząsteczce

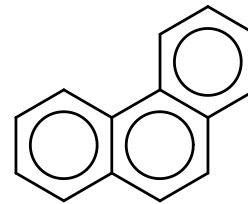
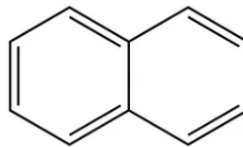
Homologi i pochodne benzenu

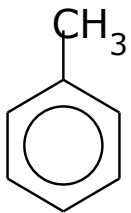
Naftalen

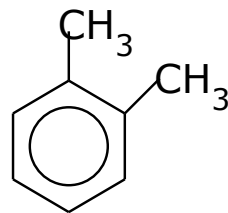
Antracen

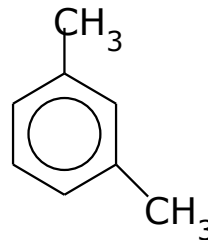
Fenantren

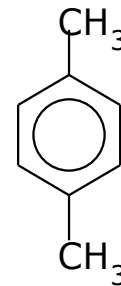
toluen
metylobenzen

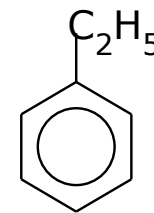
1,2-dimetylobenzen
orto-ksylen
(o-ksylen)

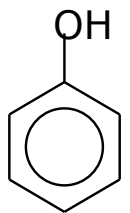
-meta

-para

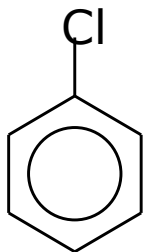

etylobenzen

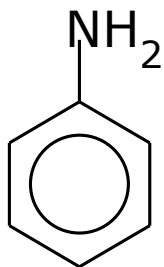

fenol

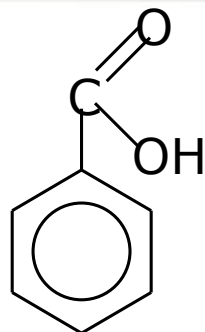
Homologi i pochodne benzenu

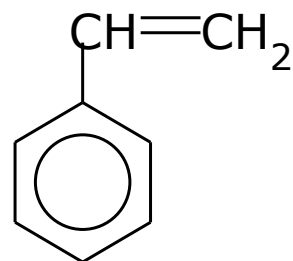
chlorobenzen

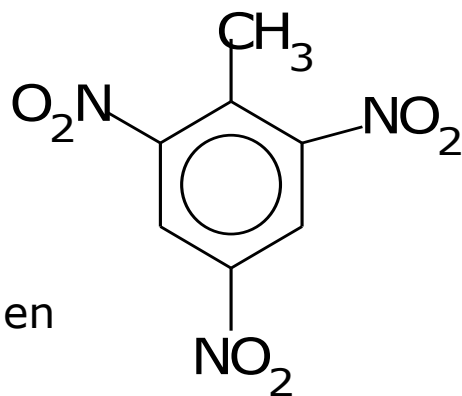
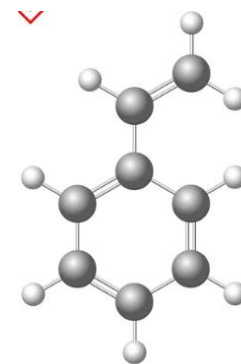
anilina

kwas
benzoesowy

styren
winylobenzen
etylenobenzen

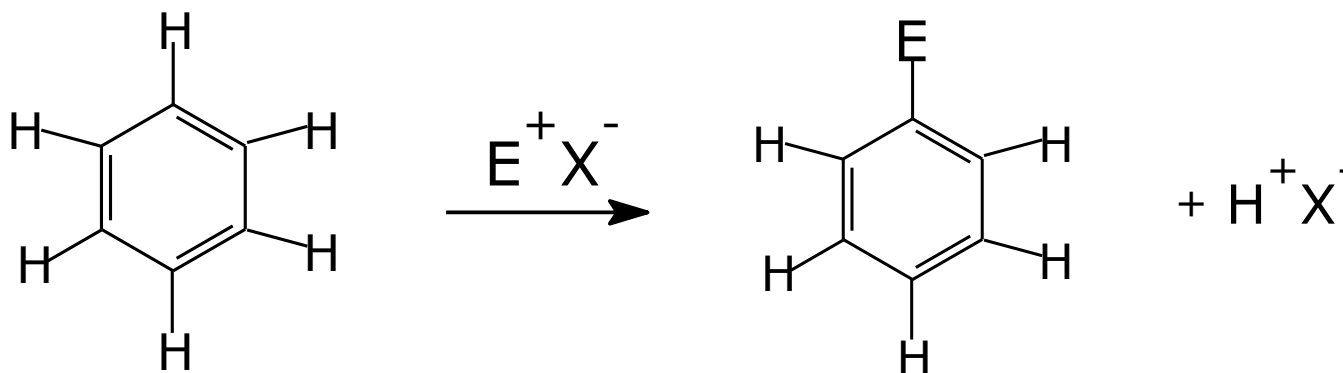
2,4,6-trinitrotoluen
(TNT)

Reakcje węglowodorów aromatycznych

Pierścienie aromatyczne są stabilizowane rezonansowo sprzężonym układem wiązań podwójnych

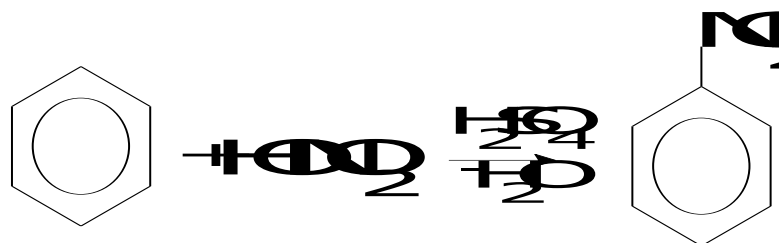
Elektrofilowe podstawianie

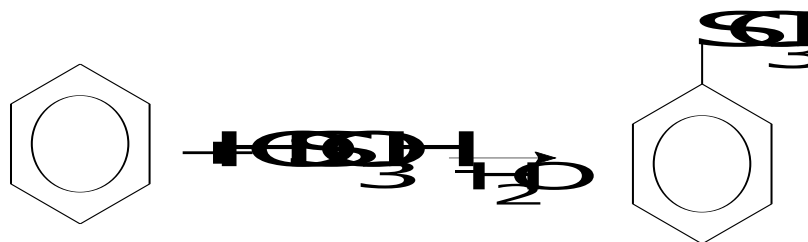
AGH

Nitrowanie

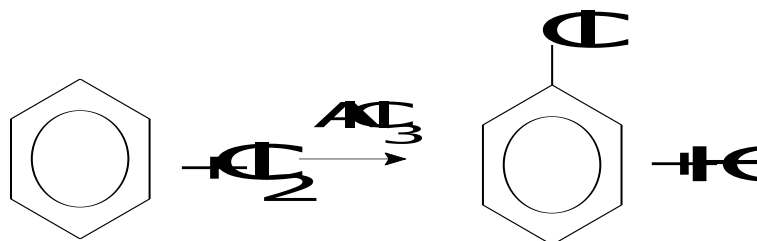
nitrobenzen

Sulfonowanie

sulfobenzen

Halogenowanie

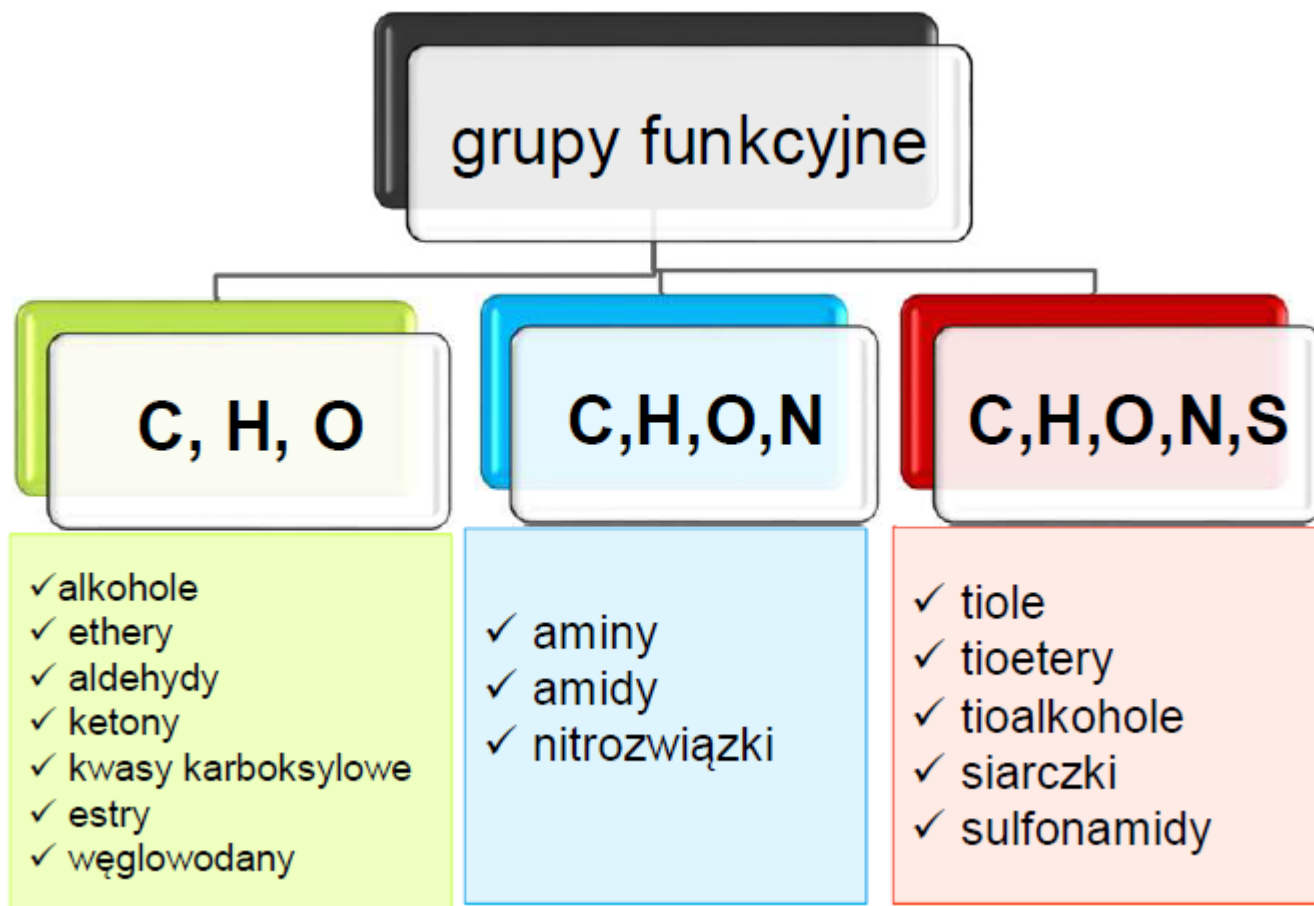
chlorobenzen

AGH

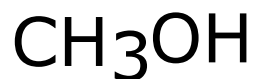
Grupy funkcyjne

Grupa funkcyjna - grupa atomów determinująca własności całej cząsteczki organicznej

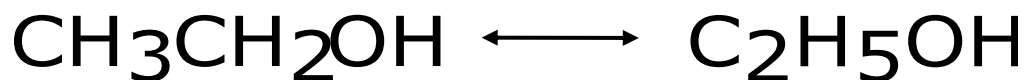

Alkohole R-OH

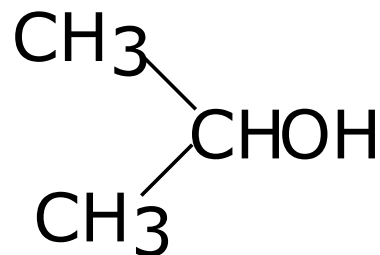
metanol,
alkohol metylowy

alkohol etylowy, etanol

propan-1-ol

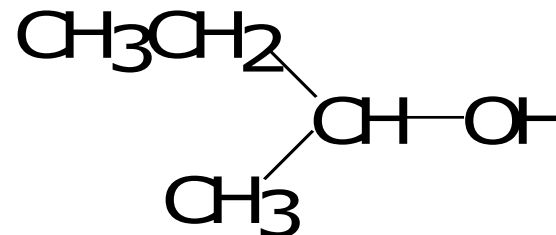

propan-2-ol,
izopropanol

Rzędowość alkoholi

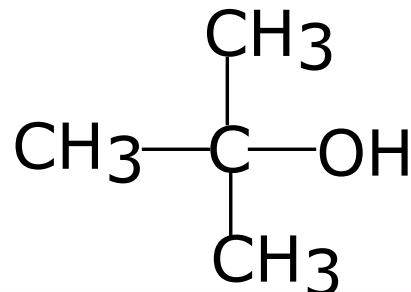

alkohole pierwszorzędowe -
grupa OH przyłączona do
węgla związanego z jednym
atomem C,
n-butanol

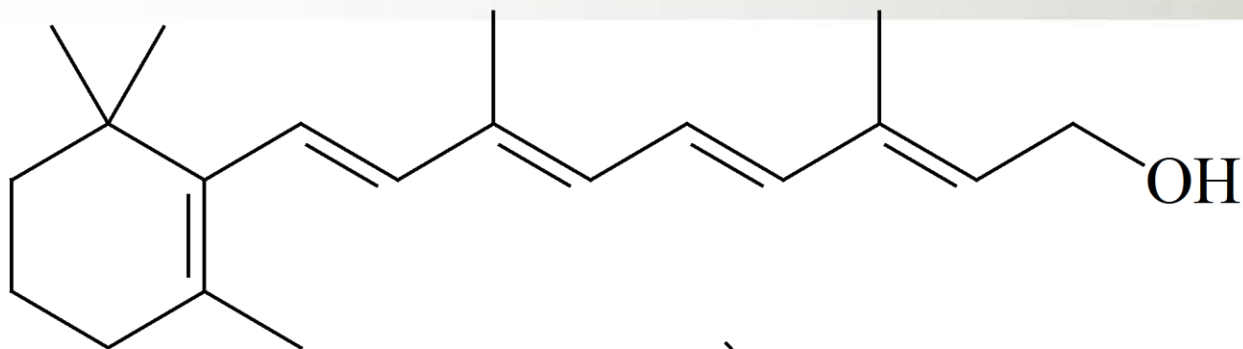
alkohole drugorzędowe -
grupa OH przyłączona do węgla
związanego z dwoma atomami C,
butan-2-ol
izobutanol

alkohole trzeciorzędowe -
grupa OH przyłączona do węgla
związanego z trzema atomami C,
2-metylopropan-2-ol,
tert-butanol

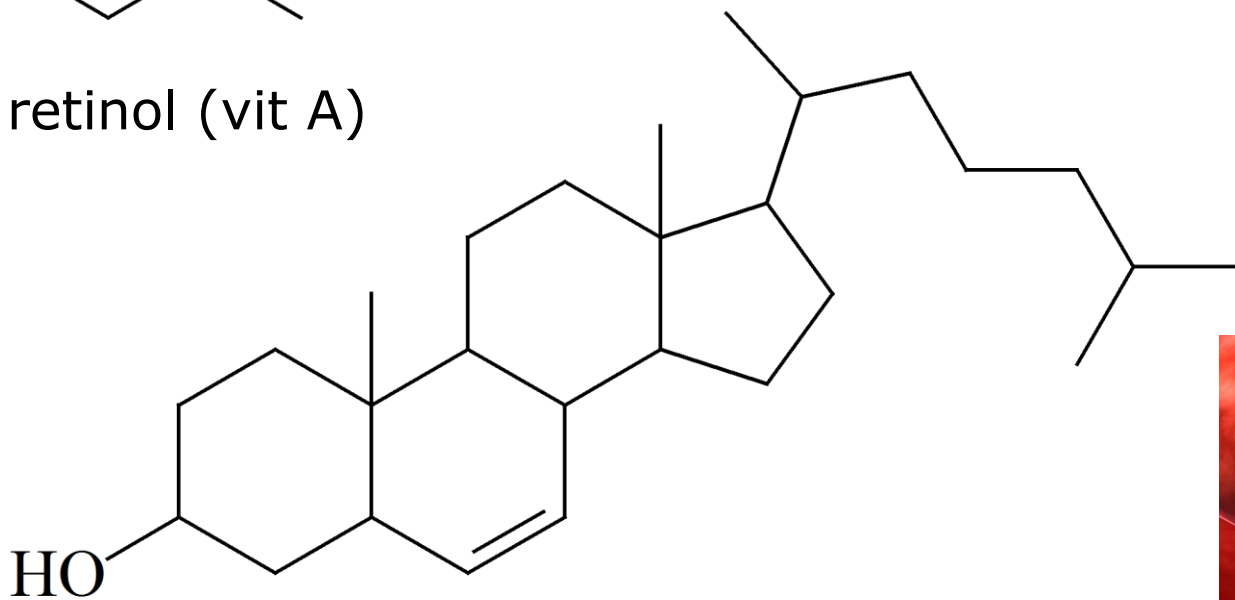

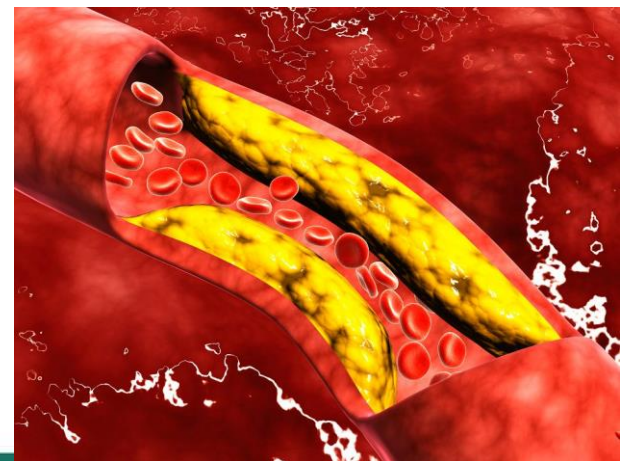
AGH

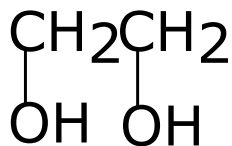
retinol (vit A)

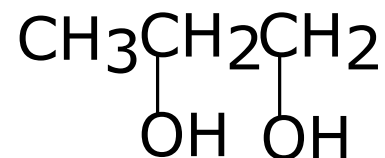
cholesterol

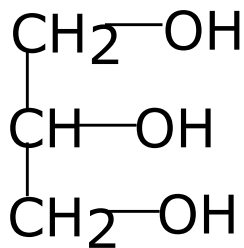
Polialkohole

etano-1,2-diol,
glikol etylenowy

propano-1,2-diol,
glikol propylenowy

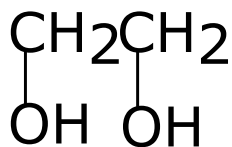

propano-1,2,3-triol,
gliceryna

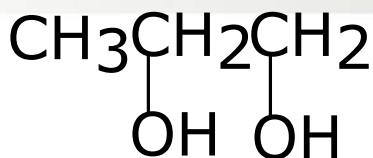

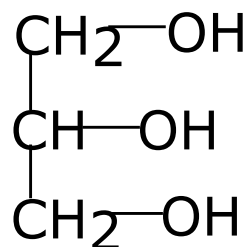
Polialkohole

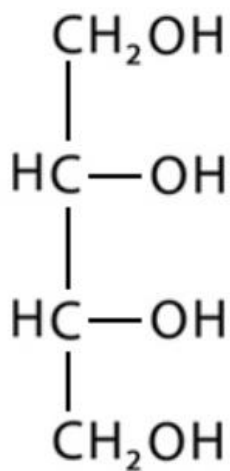
etano-1,2-diol,
glikol etylenowy

propano-1,2-diol,
glikol propylenowy

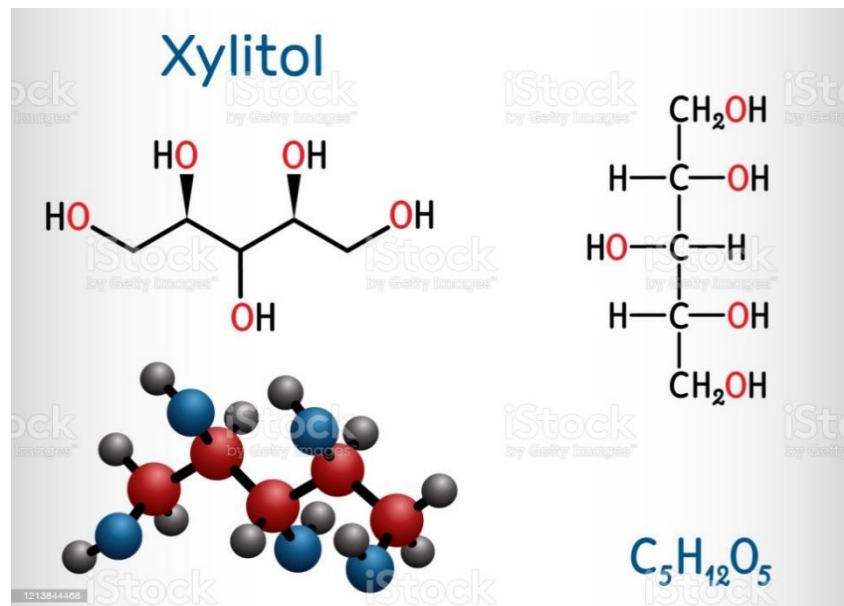
propano-1,2,3-triol,
gliceryna

erytrytol

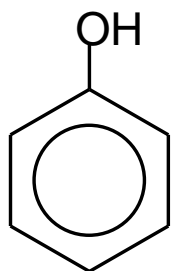

butano-1,2,3,4-tetraol

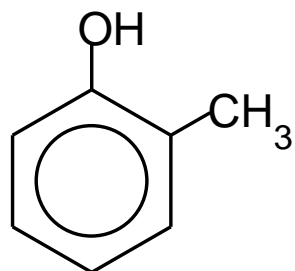

pentano-1,2,3,4,5-pentaol

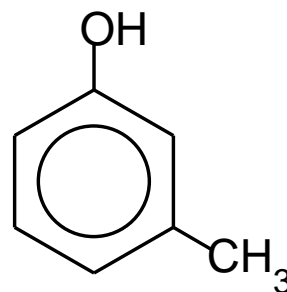
Fenole Ar-OH

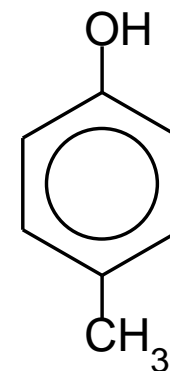
fenol

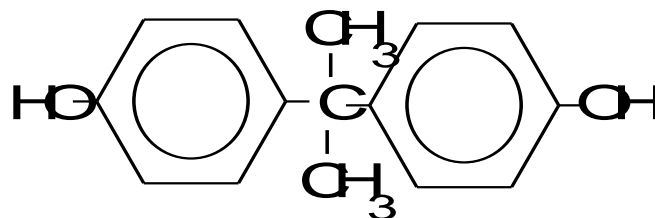
ortho-kresol

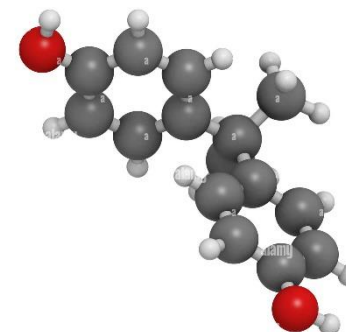
meta-kresol

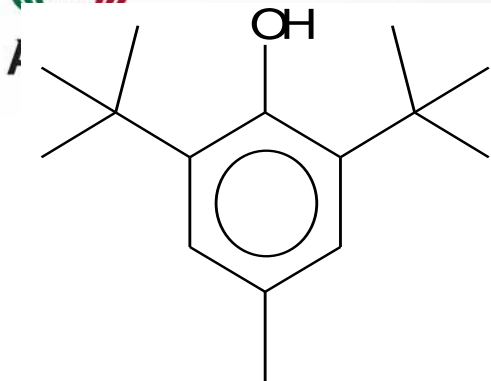

para-kresol

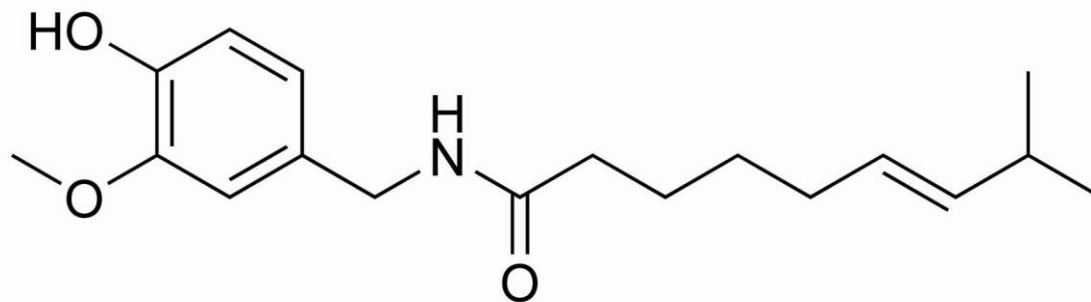
bisfenol A

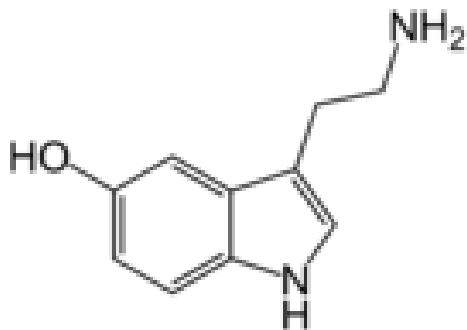
BHT

konserwant
żywności

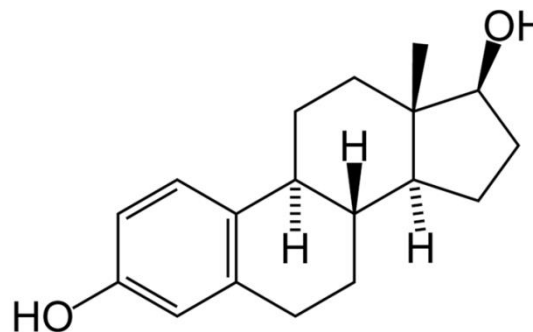
kapsaicyna

substancja aktywna chili

estradiol

hormon płciowy

serotonina

neurotransmitter

Fizyczne własności alkoholi

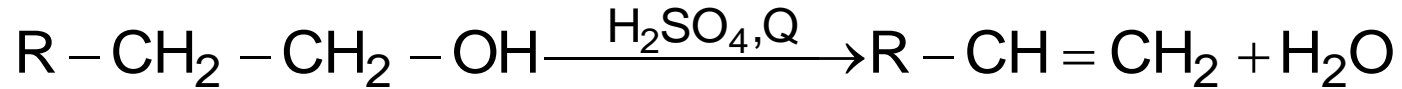

- $R=C_1$ to C_4 rozpuszczalne w H_2O , $R>C_4$ coraz mniej rozpuszczalne,
- kwasowe, polarne rozpuszczalniki,
- metanol: rozpuszczalnik farb, paliwo samochodów wyścigowych, wysokotoksyczny – powoduje ślepotę.
- etanol: alkohol spożywczy, rozpuszczalnik leków, perfum, olejków zapachowych, antyseptyczny,
- glikole: trujące, stosowane w syntezie polimerów, rozpuszczalniki barwników, antybakteryjne, składniki odmrażaczy w samochodach.
- fenol: toksyczne, bezwonne ciało stałe, antyseptyczny, stosowany w produkcji leków (aspiryny) i syntetycznych żywic (bakelit).

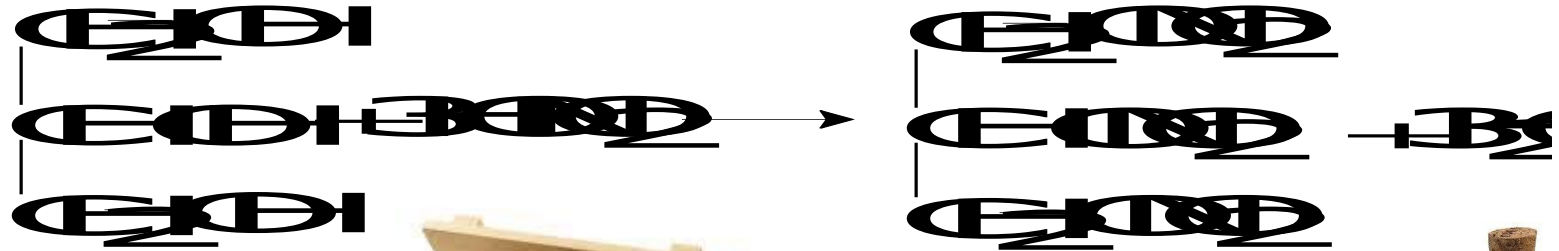

Reakcje alkoholi

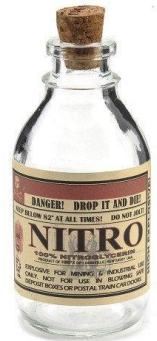
Odwodnienie

Tworzenie alkoholanów i soli

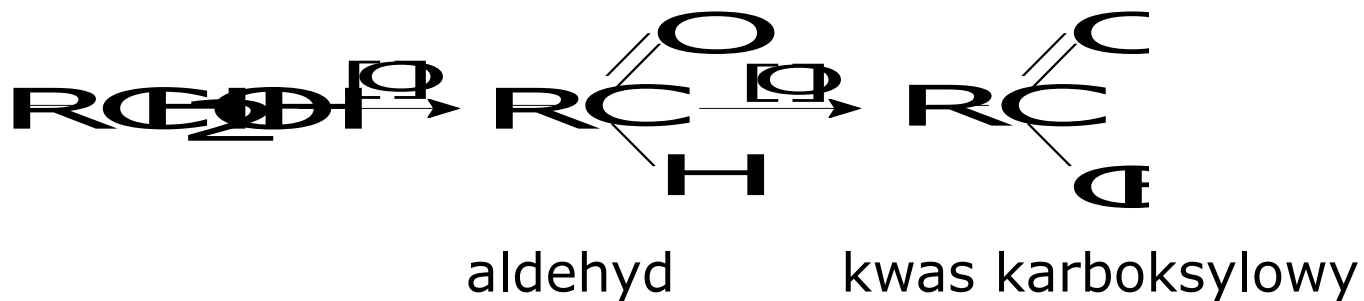
nitrogliceryna

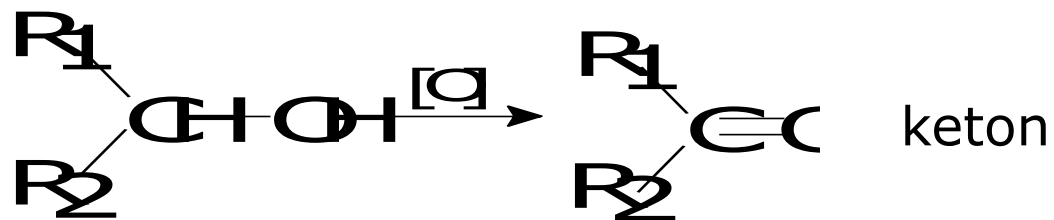
Utlenianie

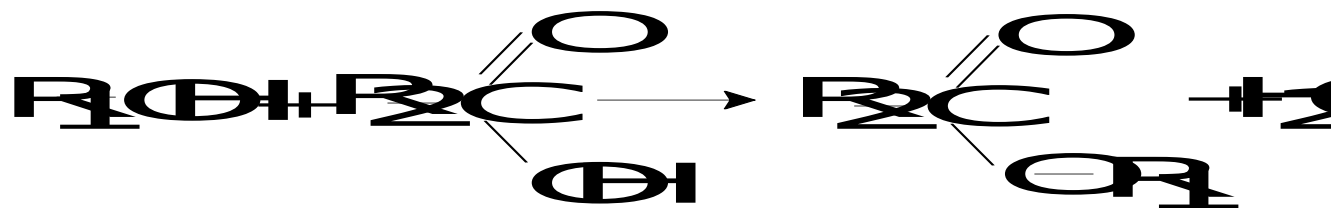
Alkohole pierwszorzędowe

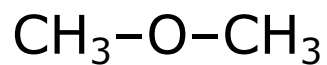
Alkohole drugorzędowe

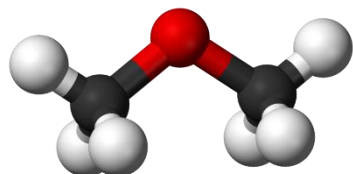
Estryfikacja

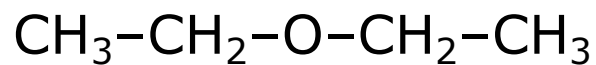
Etery R-O-R

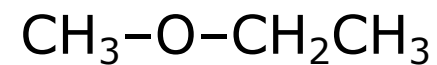
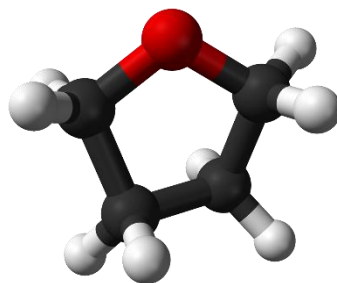
dimetyloeter

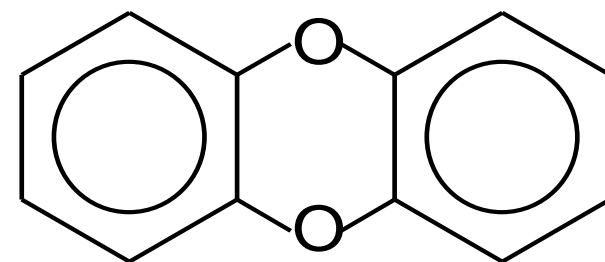
tetrahydrofuran

dietyloeter

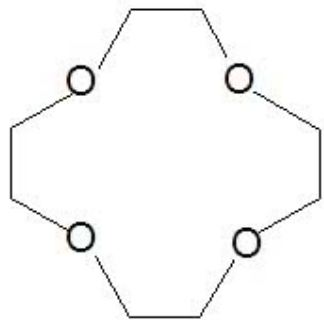

metyloetyloeter

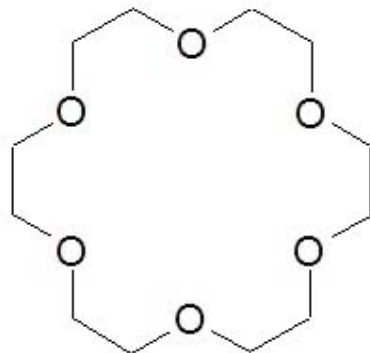

oksantren
dioksyna

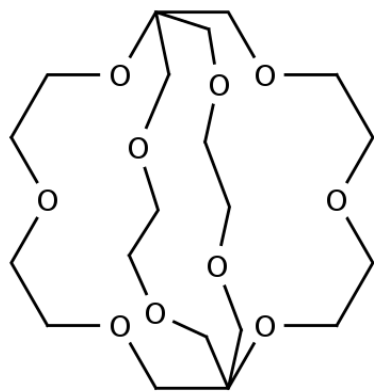
Etery koronowe

[12] korona [4]

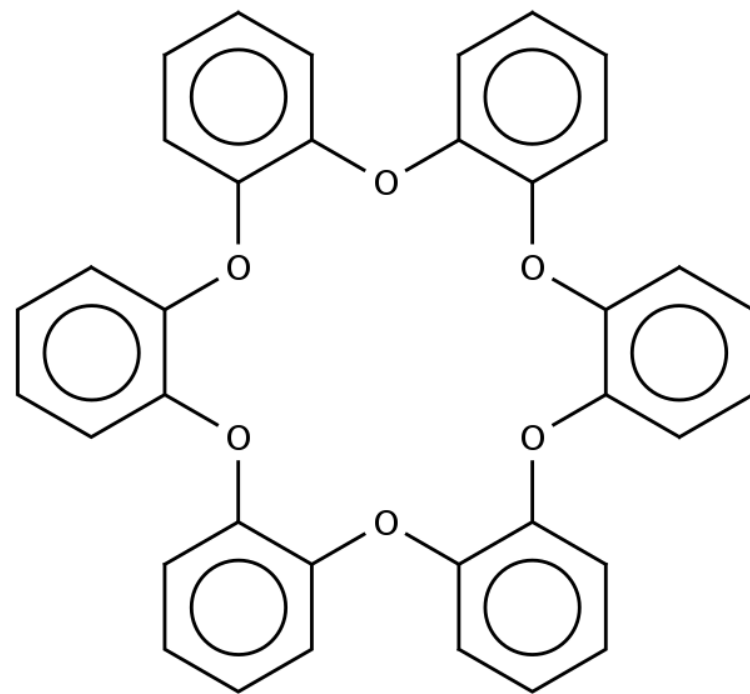

[18] korona [6]

kryptand

[2,2,2,3,3]bicyklo[10] korona [30]

sferand

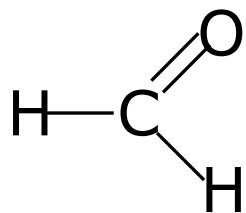
heksabenzeno [18] korona [6]

Fizyczne własności eterów

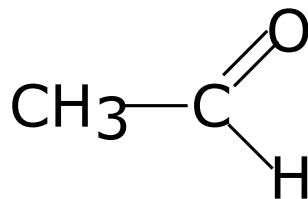
- dimetyloeter i etylometyloeter - gazy, wyższe etery - ciecze,
- niektóre etery mają własności narkotyczne, usypiające i przeciwbólowe,
- dioksyny – bardzo toksyczne.

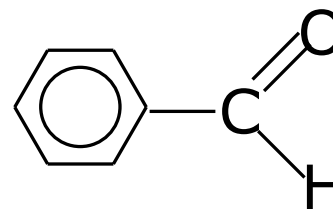
Aldehydy R-CHO

formaldehyd
metanal
aldehyd metylowy
formalina

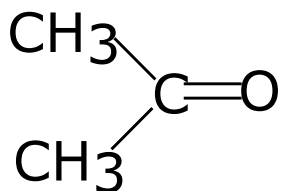
aldehyd octowy
etanal

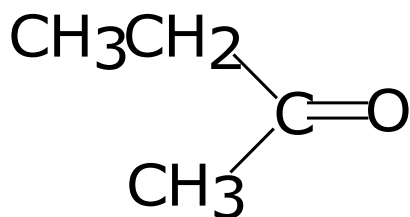
benzaldehyd
aldehyd benzoesowy,

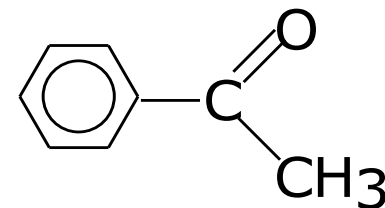
Ketony R_1-CO-R_2

dimetyloketon
propanon
aceton

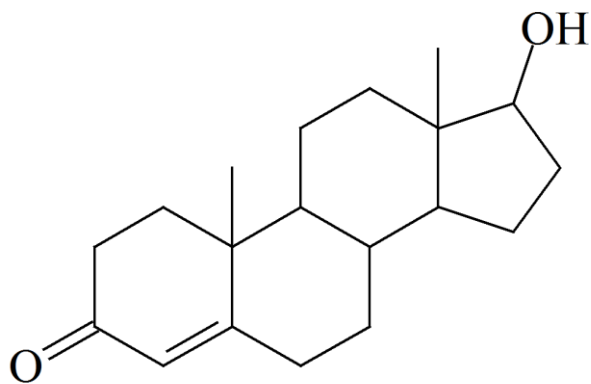

metyloetylo keton
butanon

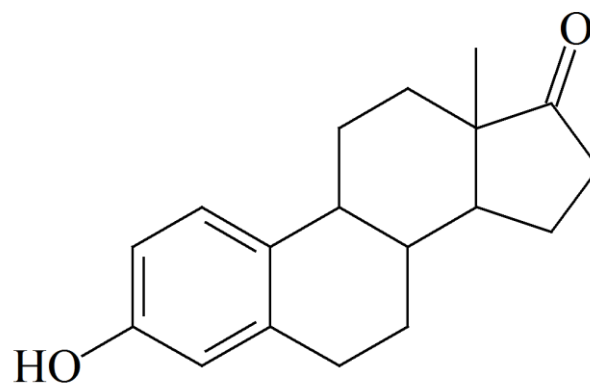

acetofenon,
1-fenyletanone

testosteron
(hormon męski)

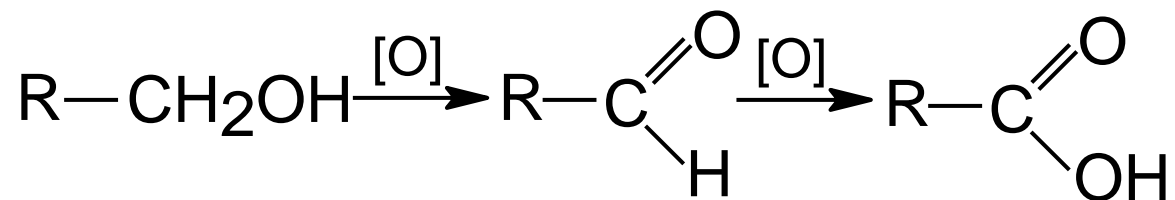
estrogen
(hormon żeński)

Fizyczne własności aldehydów i ketonów

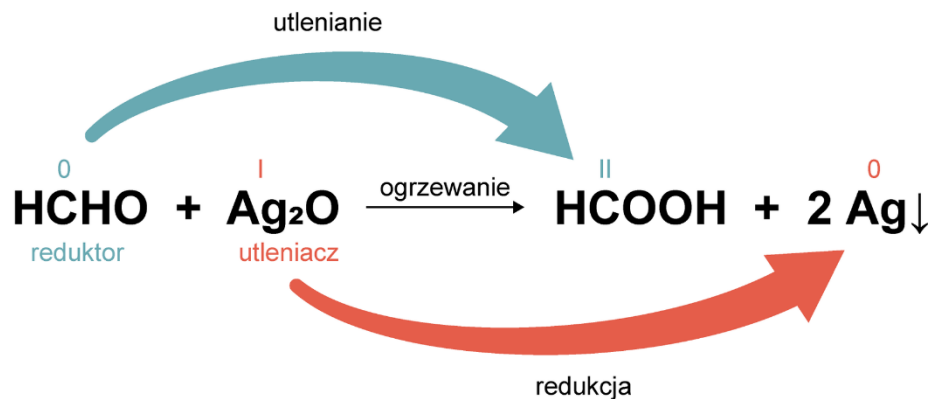

- aldehydy: wodny roztwór formaldehydu używany jest do dezynfekcji,
- formaldehyd w polikondensacji z fenolem, mocznikiem lub melaminą tworzy żywice,
- acetofenon: rozpuszczalnik celulozy w przemyśle żywic rozpuszczalnych w alkoholach,
- ketony: stosowane w przemyśle perfumeryjnym i farbiarskim,
- rozpuszczalniki i substraty w przemyśle chemicznym.

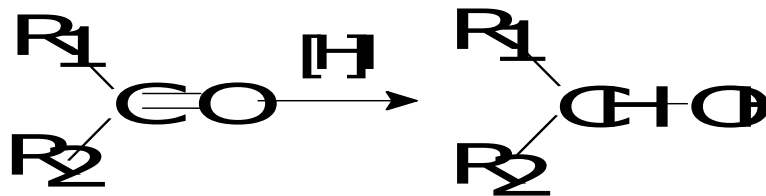
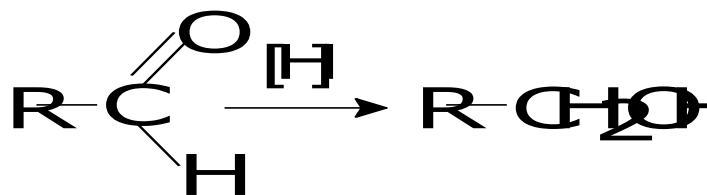
Utlenianie

Reakcja Tollensa (lustro srebowego)

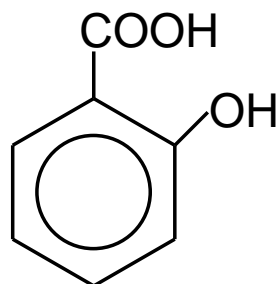
Redukcja

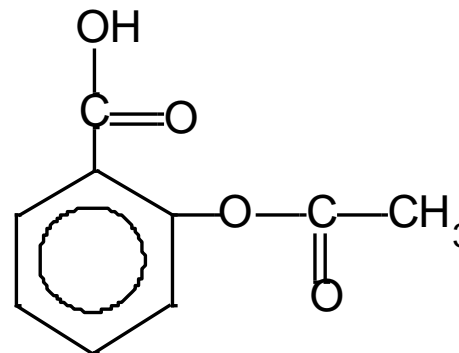
Kwasy karboksylowe R-COOH

Wzór	Nazwa zwyczajowa	Nazwa systematyczna	Występowanie
HCOOH	Kwas mrówkowy	Kwas metanowy	Żądła owadów
CH_3COOH	Kwas octowy	Kwas etanowy	Ocet winny
$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COOH}$	Kwas propionowy	Kwas propanowy	Mleko
$\text{CH}_3(\text{CH}_2)_2\text{COOH}$	Kwas masłowy	Kwas butanowy	Zjełczone masło
$\text{CH}_3(\text{CH}_2)_3\text{COOH}$	Kwas walerianowy	Kwas pentanowy	Korzeń kozłka lekarskiego
$\text{CH}_3(\text{CH}_2)_{10}\text{COOH}$	Kwas laurowy	Kwas dodekanowy	Olejek kokosowy
$\text{CH}_3(\text{CH}_2)_{16}\text{COOH}$	Kwas stearynowy	Kwas oktadekanowy	Łój wołowy

kwask salicylowy

aspirina

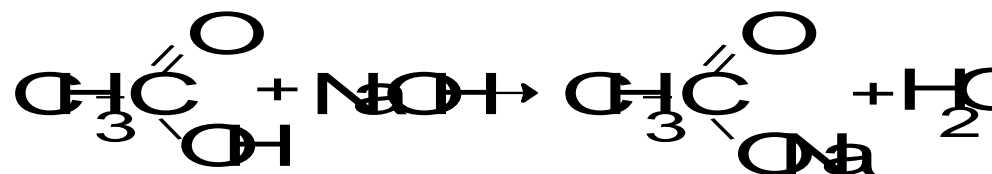

Fizyczne własności kwasów karboksylowych

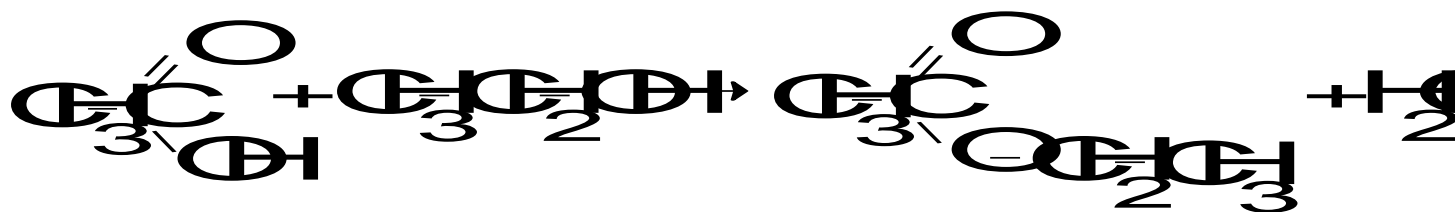
- polarne, tworzą aglomeraty połączone wiązaniami wodorowymi,
- $R=C_1$ do C_4 rozpuszczalne w H_2O , $R>C_4$ słabo rozpuszczalne ze względu na hydrofobowe własności łańcucha węglowego,
- nienasycone, długołańcuchowe – kwasy tłuszczowe
- rozpuszczalne w eterach i alkoholach,

Zobojętnianie

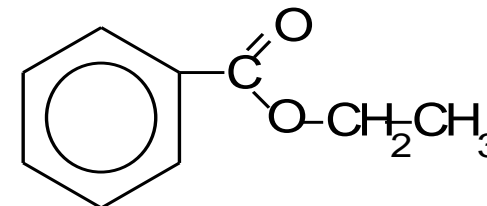
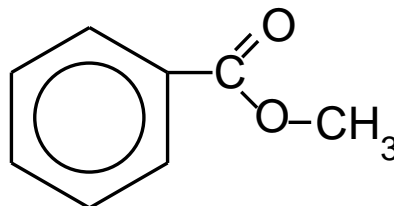
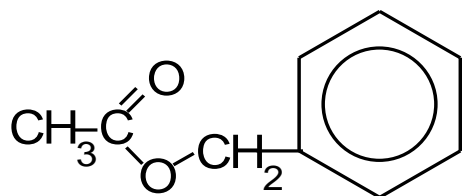
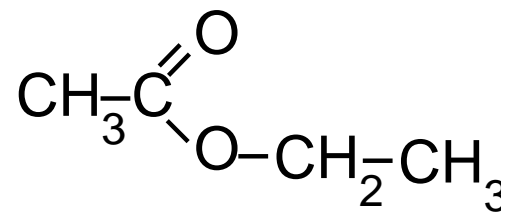
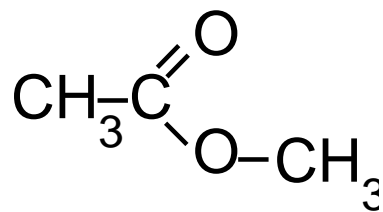
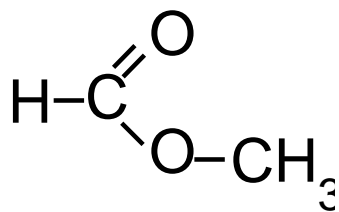

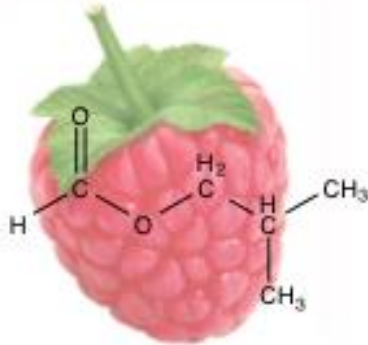
Estryfikacja

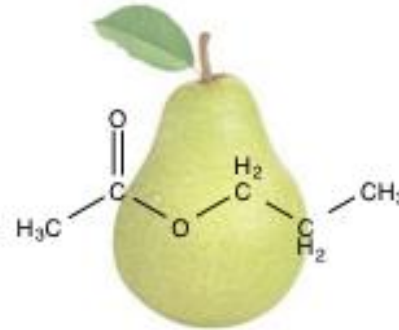
Redukcja do aldehydów i ketonów

Estry $R_1-COO-R_2$

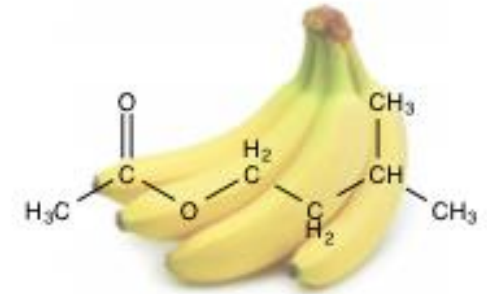

heksanian etylu

maślan pentylu

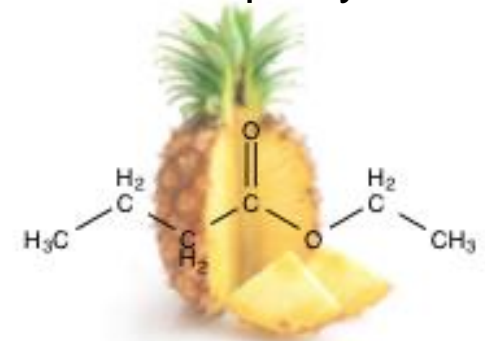
octan pentylu

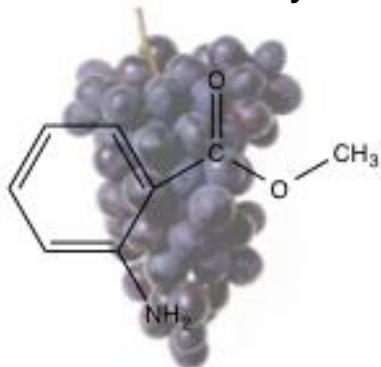
etanian oktylu

etanian fenylu

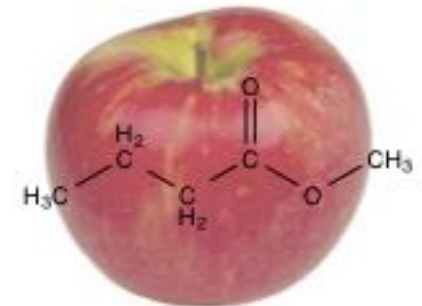
maślan etylu

benzoesan metylu

etanian etylu

heksanian pentylu

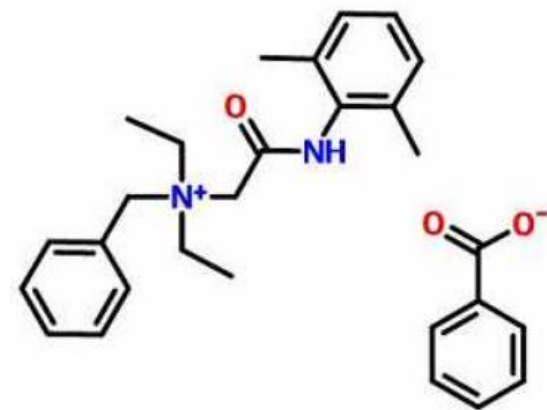
Fizyczne własności estrów

- rozpuszczalne w wodzie nieco gorzej niż kwasy, od których pochodzą,
- większość posiada charakterystyczny zapach, stąd stosowane jako sztuczne dodatki smakowe i zapachowe.

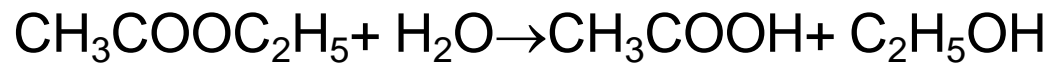

Benzoesan denatonium – uznany za najbardziej gorzką substancję na świecie.

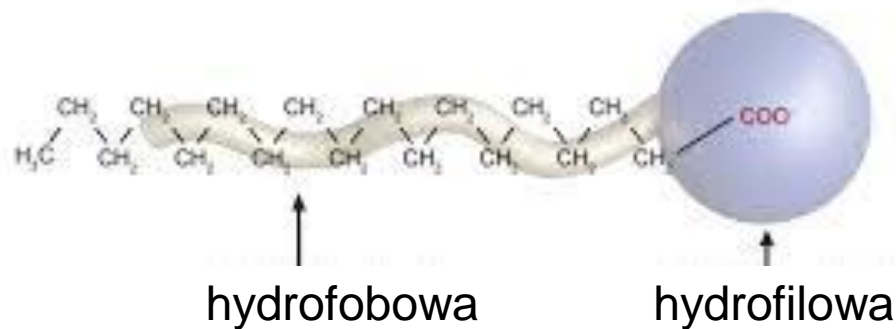
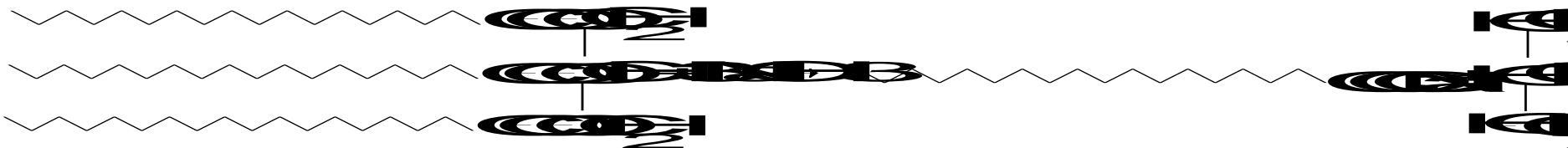
stosowany do skażania toksycznych substancji, których spożycie (szczególnie przez dzieci) może powodować poważne zatrucia: denaturat, metanol, płyny do mycia naczyń, płyny do szyb, odmrażacze, ciekłe mydła, szampony itp.). Nintendo stosuje ten związek do zabezpieczania kartridży do konsoli Nintendo Switch przed połknięciem przez dzieci.

Hydroliza

Zmydlenie

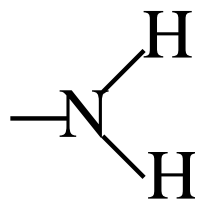

Aminy

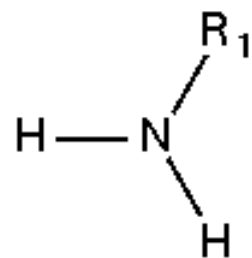

wiseGEEK

Grupa funkcyjna:

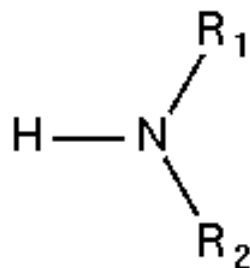

(aminowa)

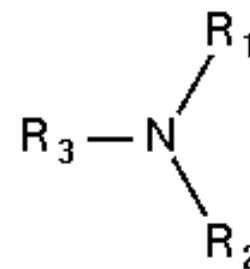
amina

1 rzędowa

amina

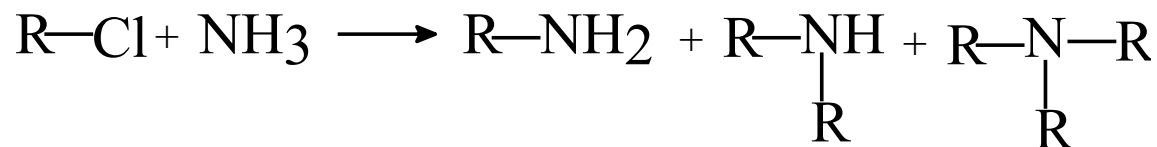
2 rzędowa

amina

3 rzędowa

Otrzymywanie:

mieszanina 1-szo, 2-go i 3-ciorzędowych amin

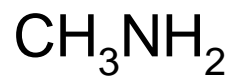
Nazewnictwo: ... amina

CH_3NH_2 – metyloamina

$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{NH}_2$ – etanoamina(etylenoamina)

$\text{NH}_2(\text{CH}_2)_6\text{NH}_2$ –heksametylenodiaminaetanoamina

Aminy R-NH₂

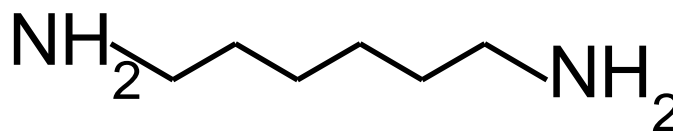
metyloamina

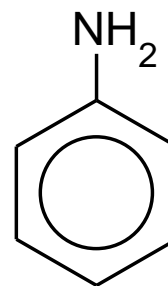
metylodiamina

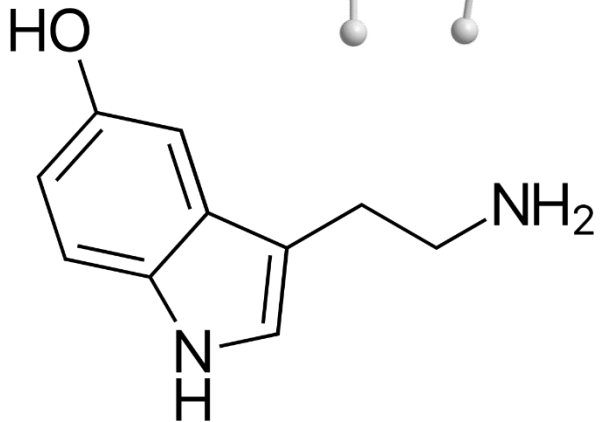
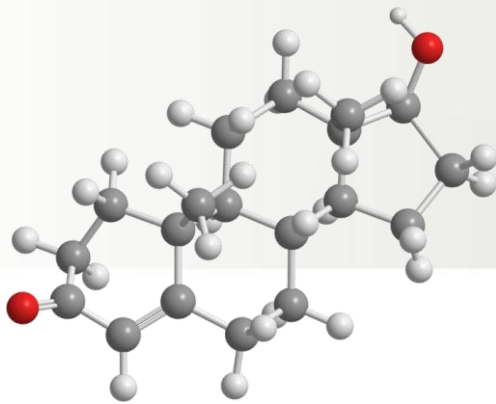
dimetyloamina

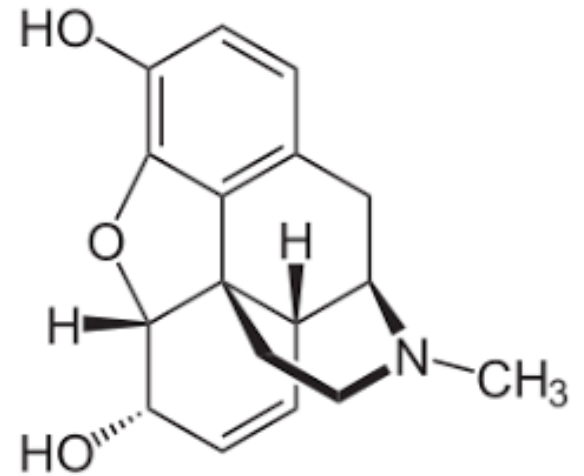
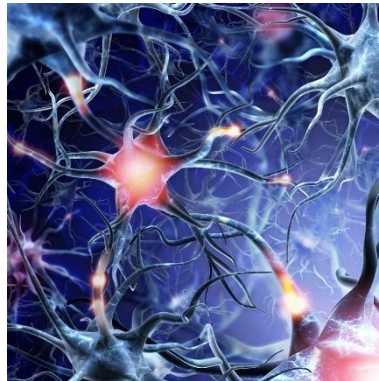
heksametylenodiamina

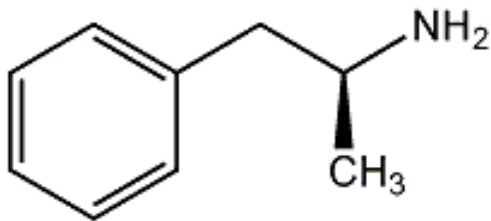
anilina
benzoamina

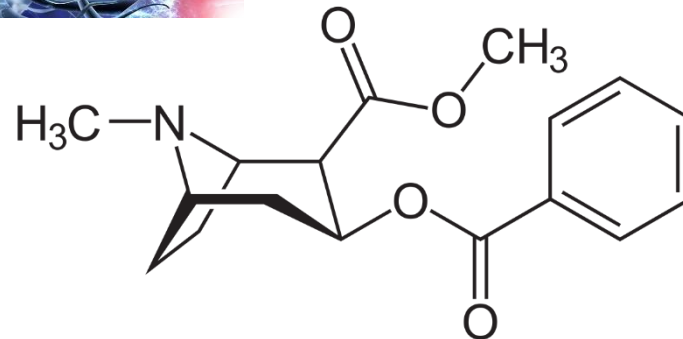
serotonina

endorfina

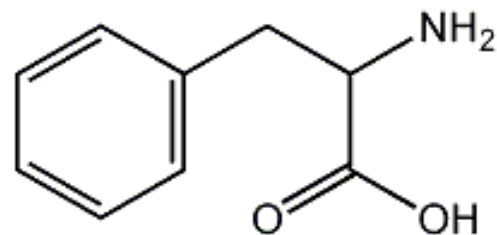
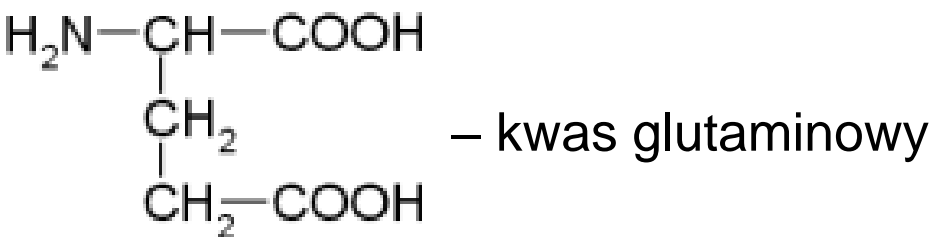
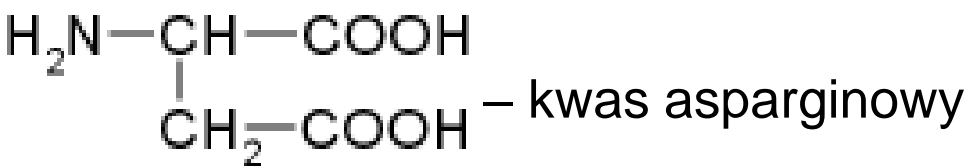
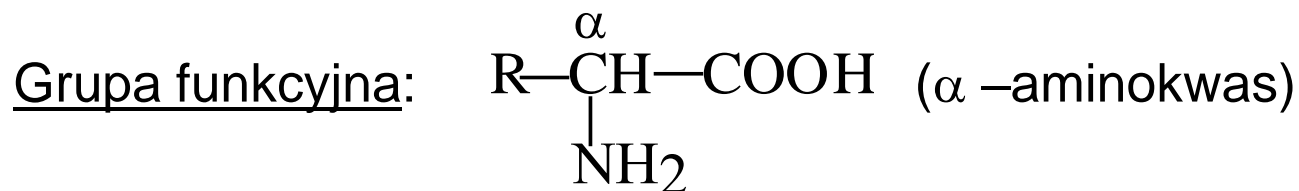
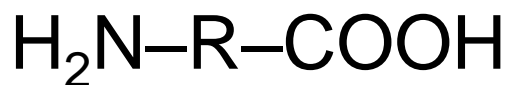
amfetamina

kokaina

- metylo-, dimetylo-, trimetylo- oraz etyloamina – gazy w warunkach normalnych, dietyloamina i trietyloamina - ciecze, wyższe aminy – ciała stałe,
- gazowe aminy posiadają charakterystyczny zapach amoniakalny, ciekłe aminy posiadają „rybi” zapach,
- większość amin alifatycznych wykazuje rozpuszczalność w wodzie malejącą ze wzrostem liczby atomów węgla w łańcuchu,
- aminy alifatyczne wykazują rozpuszczalność w polarnych rozpuszczalnikach organicznych.

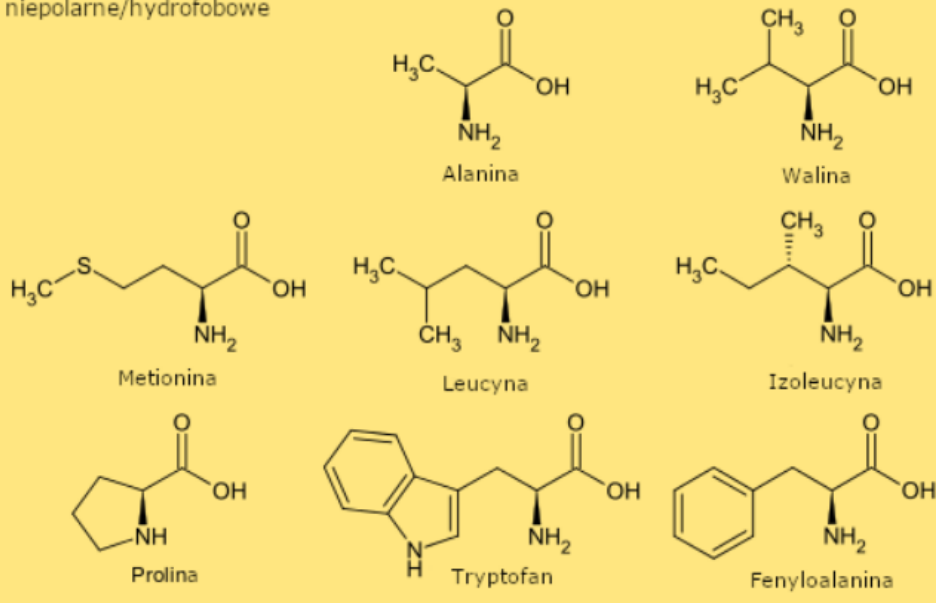
Aminokwasy

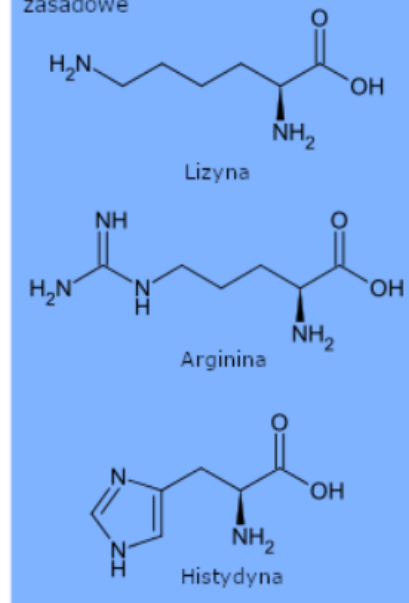
fenyloalanina

Aminokwasy wchodzące w skład DNA

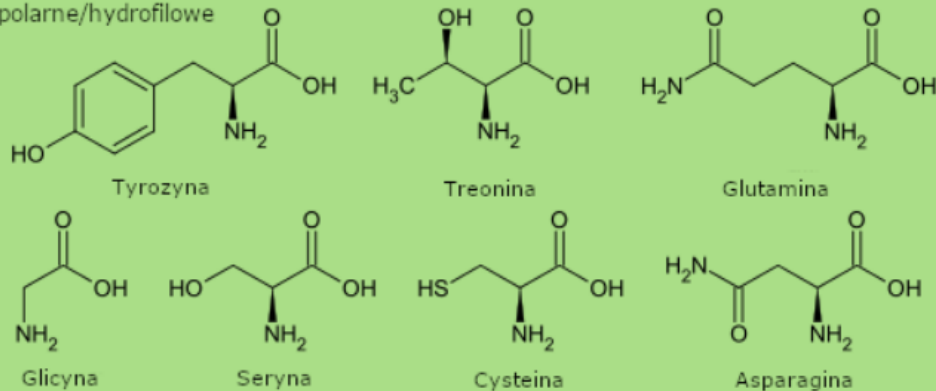
niepolarne/hydrofobowe

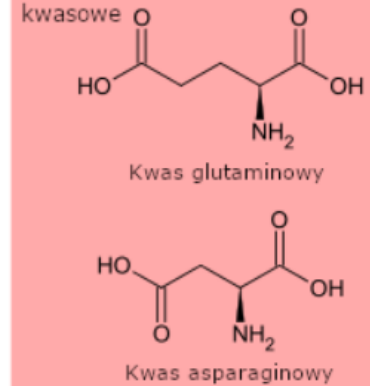
zasadowe

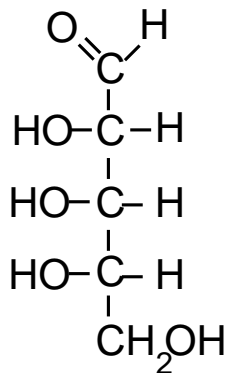
polarne/hydrofilowe

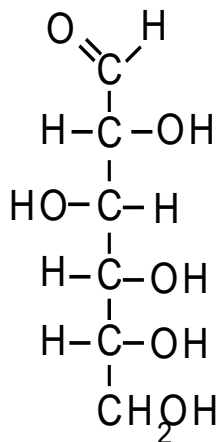
kwasowe

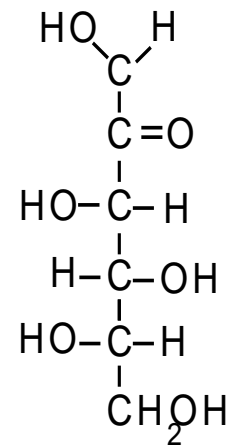
Węglowodany $C_n(H_2O)_n$ (monosacharydy)

ryboza

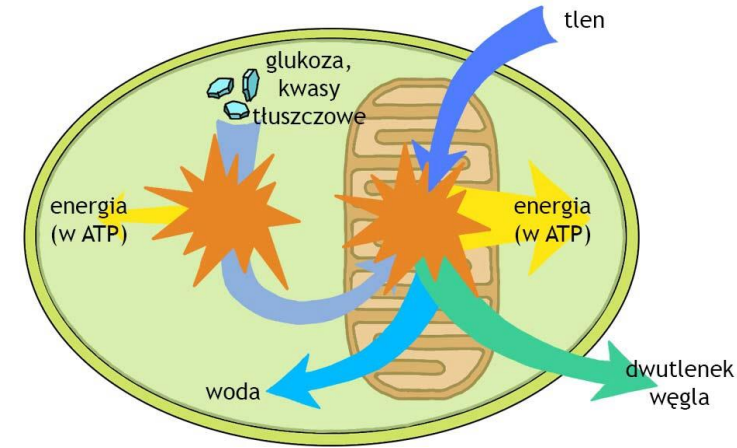

glukoza

fruktoza

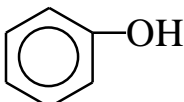

- zapasowe – podczas wieloetapowego spalania 1 g glukozy w komórkach wyzwala się 17,2 kJ energii.
- transportowa – u roślin transportową formą cukru jest sacharoza, a u zwierząt oraz ludzi glukoza,
- budulcowa (celuloza, hemiceluloza) - wchodzi w skład DNA i RNA, stanowią modyfikację niektórych białek,
- hamują krzepnięcie krwi – heparyna,
- są materiałem energetycznym (fruktoza) i odżywczym (maltoza, laktoza, rafinoza).

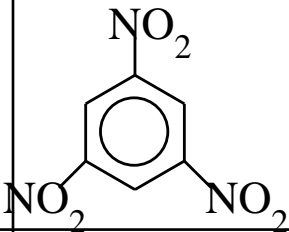

AGH

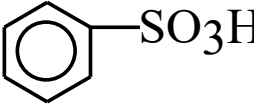
Podsumowanie

Nazwa szeregu	wzór ogólny	grupa funkcyjna	Przykład
halogeno-pochodne	$R-X$	$-X$ ($X=F, Cl, Br, I$) halogenowa	C_2H_5Cl – chloroetan, $CHCl_3$ – chloroform,
alkohole	$R-OH$	$-OH$ hydroksylowa	C_2H_5OH – etanol, CH_2-OH CH_2-OH – glikol etylenowy
fenole	$Ar-OH$	$-OH$ hydroksylowa	 – fenol
aldehydy	$R-CHO$	$\begin{array}{c} O \\ \\ R-C-H \end{array}$ aldehydowa	$HCHO$ – metanal, aldehyd mrówkowy, formaldehyd, CH_3CHO – etanal, aldehyd octowy
ketony	$R-CO-R$	$\begin{array}{c} O \\ \\ R-C-R' \end{array}$ karbonylowa	CH_3COCH_3 – dimetyloketon, aceton

AGH Nazwa szeregu	wzór ogólny	grupa funkcyjna	Przykład
etery	$R-O-R$	$R-O-R$ eterowa	$(C_2H_5)_2O$ – eter dietylowy
kwasy organiczne	$R-COOH$	$\begin{array}{c} O \\ \\ R-C-OH \end{array}$ karboksylowa	HCOOH – kwas mrówkowy CH ₃ COOH – kwas octowy
estry	$R-COO-R$	$\begin{array}{c} O \\ \\ R-C-OR' \end{array}$ estrowa	CH ₃ COOC ₂ H ₅ – octan etylu, HCOOCH ₃ – mrówczan metylu
nitrozwiązki	$R-NO_2$	$\begin{array}{c} O \\ // \\ -N \\ // \\ O \end{array}$ nitrowa	 – trójnitrobenzen
aminy	$R-NH_2$	$\begin{array}{c} H \\ \\ -N \\ \\ H \end{array}$ aminowa	C ₂ H ₅ NH ₂ – etyloamina

AGH Nazwa szeregu	wzór ogólny	grupa funkcyjna	Przykład
amidy	$R-\text{CONH}_2$	$\begin{array}{c} \text{O} \\ \parallel \\ \text{R}-\text{C}-\text{NH}_2 \end{array}$ amidowa	CH_3CONH_2 – amid kwasu octowego
nitryle	$R-\text{CN}$	$-\text{C}\equiv\text{N}$ nitylowa	CH_3CN – acetonitryl
sulfozwiązki	$R-\text{SO}_3\text{H}$	$\begin{array}{c} \text{O} \\ \parallel \\ \text{HO}-\text{S} \\ \parallel \\ \text{O} \end{array}$ sulfonowa	 – sulfobenzen
węglowodany	$\text{C}_m\text{H}_{2n}\text{O}_n$		$\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6$ – glukoza
aminokwasy	$\begin{array}{c} \text{R}-\text{CH}-\text{COOH} \\ \\ \text{NH}_2 \end{array}$	$\begin{array}{c} -\text{COOH} \\ -\text{NH}_2 \end{array}$	$\begin{array}{c} \text{CH}_2-\text{COOH} \\ \\ \text{NH}_2 \end{array}$ – glicyna

Dziękuję za uwagę